

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 250

**Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve 39 Milletvekilinin
Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı
Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi (2/3346) ve Milli Savunma Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3346 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Katılma Yazıları.....5
- Genel Gerekçesi 6
- Madde Gerekçeleri 8

• Milli Savunma Komisyonu Raporu 15

• Muhalefet Şerhleri.....23

• Teklif Metni.....44

• Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 44

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>İsmail Kaya</i>	<i>Tamer Dağlı</i>	<i>Feyzi Berdibek</i>
Osmaniye	Adana	Bingöl
<i>Metin Gündoğdu</i>	<i>Salim Çivircioğlu</i>	<i>Sermin Balık</i>
Ordu	Çankırı	Elâzığ
<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Mehmet Altay</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>
Elâzığ	Uşak	İstanbul
<i>Selim Gültekin</i>	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Niğde	Osmaniye	Manisa
<i>Muhammed Fatih Toprak</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>
Adıyaman	Aydın	Gaziantep
<i>Yücel Menekşe</i>	<i>Mehmet Ali Özkan</i>	<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i>
Nevşehir	Manisa	İstanbul
<i>Refik Özen</i>	<i>Emrullah İşler</i>	<i>Ali Şahin</i>
Bursa	Ankara	Gaziantep
<i>İbrahim Yurdunuseven</i>	<i>Osman Ören</i>	<i>Selim Yağcı</i>
Afyonkarahisar	Siirt	Bilecik
<i>İsmail Tamer</i>	<i>Şamil Ayrım</i>	<i>Yusuf Başer</i>
Kayseri	İstanbul	Yozgat
<i>Zafer Işık</i>	<i>Atay Uslu</i>	<i>Ahmet Zenbilci</i>
Bursa	Antalya	Adana
<i>İrfan Kartal</i>	<i>İlyas Şeker</i>	<i>Husret Dinç</i>
Van	Kocaeli	Hakkâri
<i>Mustafa Levent Karahocagil</i>	<i>İsmail Güneş</i>	<i>Mustafa Demir</i>
Amasya	Uşak	İstanbul
<i>Metin Yavuz</i>	<i>İshak Gazel</i>	<i>Cemal Öztürk</i>
Aydın	Kütahya	Giresun
	<i>Şenel Yediyıldız</i>	
	Ordu	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

22.01.2021

Burhan Çakır

Erzincan

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/3346) Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

27.01.2021

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3346 esas numaralı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılıyorum.

Gereğini arz ederim.

26.01.2021

Mehmet Erdoğan

Gaziantep

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3346 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğini arz ederim.

25.01.2021

Yavuz Ergun

Niğde

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3346)	
ESAS	Milli Savunma Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Milli Savunma Bakanlığı ile bağı kurum ve kuruluşlarında ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin tüm birimlerinde tesis edilen eylem ve işlemlerin belirleyici unsuru Anayasa, hukukun evrensel ilkeleri ve buna bağı hukuk sistemimizin kabul ettiğı insan haklarına ilişkin uluslararası antlaşmalar ile meri mevzuattır. Gücünü milletimizden, tecrübesini tarihten alan Türk Silahlı Kuvvetleri hukukun üstünlüğü ilkesinin esas alındığı bir anlayış içerisinde; sürekli değışen risk ve tehditlerin bulunduğu güvenlik ortamında yüce milletimizin egemenlik ve bağımsızlığını korumak, kutsal vatan topraklarımızın, mavi vatanımızın, semalarımızın ve vatandaşlarımızın güvenliğini sağlamak, karada, denizde ve havada ülkemizin hak, alaka ve menfaatlerini korumak ve aynı zamanda bölge ve dünya barışına katkıda bulunmak için her türlü gayreti göstermektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin kendisine tevdi edilen bu görevleri süreklilik, kararlılık ve giderek artan güç ve başarıyla yerine getirebilmesi, her türlü harekâta hazır, etkin, caydırıcı ve saygın bir kuvvet olma vasfını sürdürmesine bağıdır.

Bu Kanun Teklifi ile, ülkemiz ve devletimizin büyüme ve gelişme potansiyeli istikametinde, bölgemiz ve dünyada artan, gelişen ve değışen risk ve tehditleri doğru analiz ederek Millî Savunma Bakanlığının ihtiyaçları ile kamu hizmetinin değışkenliği ve hukukun dinamik yapısı esas alınarak düzenlemeler yapılmaktadır. Teklif kapsamında, Millî Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması amacına yönelik ilgili mevzuatta düzenleme ve değışiklik yapılması hedeflenmektedir.

Bununla birlikte; Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin yürürlüğe girmesi ile bakanlıkların merkez ve taşra teşkilatlarında değışiklikler yapılmış, yapılan düzenlemelerle birlikte bakanlıklar yeniden yapılandırılırken bu kapsamda ortaya çıkan yeni ihtiyaçların karşılanması gerekliliğı hâsıl olmuştur. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Millî Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değışiklikle Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları Millî Savunma Bakanına bağılanmıştır. Buna bağı olarak da mevzuatta uyum düzenlemeleri yapılması zarureti ortaya çıkmıştır.

Bu kapsamda;

a. 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda yapılan düzenleme ile; Sağlık Bilimleri Üniversitesinde uzmanlık eğitimi yapan misafir askeri personele, aynı yerde eğitim görenlerde olduğu gibi ödeme yapılabilmesi,

b. 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununda yapılan değışiklik ile; yoklama kaçağı ve bakaya suçuna ilişkin mazeret hallerinin 7179 sayılı Askeralma Kanununun 23 üncü maddesi ile uyumlu olarak düzenlenmesi,

c. 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda yapılan düzenleme ile; uzman erbaşların emeklilik yaş haddinin 55 yaş olarak belirlenmesi ve seferin gereğı olarak lüzum görülmesi ve sağlık durumlarının elverişli olması halinde uzman erbaşların 60 yaşına kadar en gençlerinden başlanarak orduya alınabilmeleri, ayrıca uzman erbaş olarak görev yaptıktan sonra Devlet memuru olarak istihdam edilenlerin uzman erbaş emsallerinin aldığı emekli aylığını almaları,

ç. 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İÇ Hizmet Kanununda yapılan düzenleme ile; kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç askeri kantinlerin elektrik, su, yakacak giderlerinin genel bütçeden karşılanabilmesi,

d. 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda yapılan değişiklik ile; dış kaynaktan temin edilen subaylardan ve astsubaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılanlar veya bu şartları kaybedenlerin ilişiklerinin kesilebilmesi; hukuk sınıfı subayların arabuluculuk komisyonlarında görev yapması, dış kaynaktan alınan hukuk sınıfı subay adaylarının temel askerlik eğitimini müteakip subaylığa nasbedilmeleri, nezdinde buldukları kıta komutanı veya kurum amirlerinin hukuk sınıfı subayların disiplin amiri olmaları; ödöl ve madalyaya ilişkin düzenlemede Jandarma Genel Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle uyum düzenlemesi yapılması, birinci derece kritik illerde terörle mücadele harekâtına iştirak eden birliklerde fiilen görev yapan sağlık astsubaylarına ilave sağlık hizmetleri tazminatı ödenmesi sebebiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında yapılan ek ödemeden faydalanamamalarına yönelik mağduriyetin giderilmesi, Milli Savunma Üniversitesi ve bağlılarında, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesindeki diğer okullarda emekli kamu görevlilerinin, emekli Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin ve öğretim elemanlarının ders verebilmesine imkân tanınması, astsubaylıktan subaylığa geçenlerden nasıp tarihlerindeki farklılık nedeniyle mağdur olanların mağduriyetlerinin giderilmesi, Milli Savunma Bakanlığı celp ihtiyacı fazlası olan ve özellikle güvenlik güçleri ile gazilere verilen sağlık hizmetlerinde etkin olarak kullanılan sınıflara mensup yedek subayların, Sağlık Bakanlığına bağlı ve yoğunlukla güvenlik güçlerine hizmet veren hastanelerde görevlendirilebilmeleri,

e. 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunda yapılan değişiklik ve düzenlemeler ile, emekli uzman erbaşların üye olabileceği anılan Kanuna tabi “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği” adı altında bir dernek kurulması,

f. 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununda yapılan değişiklikler ile; Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve diğer bakanların seferberlik ve savaş halindeki görev, yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlenmesi,

g. 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununda yapılan düzenlemeler ile; uzman erbaş emeklilik yaş haddinin 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi gereği 55 yaş olarak belirlenmesi dikkate alınarak sözleşme sürelerinin yaş haddine kadar uzatılabilmesi, olağanüstü hal veya terörle mücadeleden kaynaklanan zorunlu hâllerde uzman erbaşların sözleşme sürelerinin uzatılabilmesi, komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranların istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro görev yerlerine atanabilmelerine ve bunlardan istihdam edildikleri branşta göreve devam etmek isteyenlerden uygun görölenlerin, sağlık durumlarının elverişli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branşta göreve devam ettirilebilmelerine imkân sağlanması, yaş haddini dolduran uzman erbaşların 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu esaslarına göre kendi statülerinden emekli edilmeleri, böylece doğrudan uzman erbaş statüsünden emekli olanlar ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olanların emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması,

ę. 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda yapılan düzenleme ile; Devlet hizmet yükümlülüğü ile Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına atanan sivil tabiplerin özellikle acil ihtiyaç duyulan durumlarda daha uzun süre geçici görevlendirmelerinin yapılabilmesi,

h. 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununda yapılan düzenleme ile; astsubay meslek yüksekokullarında yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdam edilebilmesi,

1. 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanununda yapılan düzenlemeler ile, uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak ordu tipi tabanca verilmesi,

i. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda yapılan değişiklikler ile; devre kaybeden askeri öğrenciler ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası kapsamına alınması,

j. 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununda yapılan düzenleme ile; yükümlü erbaş ve erler ile yurtiçi ve yurtdışı harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erlerin mesleki yeterlilik belgesinden muaf olması,

k. 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununda yapılan değişiklik ile; sözleşmeli erbaş ve erlerin sefer görev emirlerinde sözleşmeli olarak buldukları ihtisas ve rütbelerin esas alınması,

1. 7179 sayılı Askeralma Kanununda yapılan değişiklik ile; yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından dövizle askerlik hizmeti için başvuranların ödeyecekleri bedelin, kur farkından dolayı olumsuz etkilenmesinin engellenmesi,

m. Ayrıca, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu, 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanun ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununda uyum düzenlemelerinin yapılması, amaçlanmaktadır.

Kanun Teklifinin bütünü ele alındığında yapılan düzenlemeler ile; aziz milletimizin gönlünde müstesna bir yere sahip olan ve peygamber ocağı kabul edilen, milletimizin aldığı sevgi, saygı, güven, dua ve güçle kendisine verilecek her türlü görevi tarihi bir sorumluluk bilinciyle geçmişte olduğu gibi gelecekte de icra etme azim ve kararlılığında olan Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin, sahip olduğu teknoloji, bilgi ve eğitim üstünlüğü, azami ölçüde millî harp sanayisine dayanan silah gücü, terörle mücadele ve sınır ötesi harekât kabiliyeti ile her türlü hava koşulunda harekât icra kapasitesine katkılar sağlanması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Kanun kapsamında Gülhane Askeri Tıp Akademisinin Sağlık Bilimleri Üniversitesine devri sonrasında uluslararası askeri eğitim ve işbirliği kapsamında misafir askeri personel de uzmanlık eğitimi gören diğer personelle birlikte anılan Üniversitede eğitim görmeye başlamıştır.

Bu eğitim kapsamında misafir askeri personel hariç, tıpta ve dış tabipliğinde yabancı uyruklu kontenjanında uzmanlık eğitimi yapmakta olanlara, 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesi uyarınca ödeme yapılmaktadır. Yapılan düzenleme ile, aynı eğitim kapsamında bulunan misafir askeri personelin de ödeme kapsamına alınması ve eğitim görenler arasında eşitliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Madde ile, 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında düzenleme yapılmaktadır. Söz konusu düzenleme ile, 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanunuyla uyumun sağlanması, ayrıca bakaya ve yoklama kaçağı suçlarında özür olarak kabul edilen durumların anılan Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen mazeretlerle sınırlı tutulması amaçlanmaktadır.

Madde 3- Madde ile, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ncı maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması amacıyla uzman erbaşların emeklilik yaş haddi 55 yaş olarak belirlenmektedir. Ayrıca seferin gereği olarak lüzum görülmesi ve sağlık durumlarının elverişli olması halinde uzman erbaşların 60 yaşına kadar en gençlerinden başlanarak orduya alınabilmelerinin sağlanması hedeflenmektedir.

Madde 4- 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 5 inci maddesinde 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, yaş sınırı nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayrılacak uzman erbaşlardan isteklilerin; Milli Savunma Bakanlığı, MSB ANT Başkanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) kadrolarında emekli aylığına hak kazandıkları tarihe kadar Devlet memuru olarak istihdam edilebilmelerine imkan tanınmıştır. Bu şekilde Devlet memuru olarak istihdam edilip emekliliğe hak kazanan uzman erbaşlara 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun ek 81 inci maddesi gereğince uzman erbaş emeklilerine ödenen ilave 100 TL tazminat ödenememektedir. Yapılan düzenleme ile, uzun yıllar Türk Silahlı Kuvvetlerinde zor koşullarda görev yapmasına rağmen sadece emeklilik hakkını elde edinceye kadar kısa süreliğine Devlet memuru olarak görev yapan uzman erbaşların da emsallerinin aldığı emekli aylığını almaları amaçlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 104 üncü maddesine fıkra eklenmektedir. Eklenen fıkra ile kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere askeri kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderlerinin kurum bütçesinden ödenebilmesi sağlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda dış kaynaktan temin edilen subaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir veya bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 7- Madde ile, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasında düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda dış kaynaktan doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı emrinde görev yapmak üzere temin edilen subaylardan, verilen eğitimi tamamlamadan önce temin aşamasında aranan sağlık ve benzeri şartları taşımadıkları sonradan anlaşılabilir ile bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 8- Madde ile, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 46 ncı maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda;

- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum düzenlemesi yapılması,

- Hukuk sınıfı subayların arabuluculuk komisyonlarında görev yapmasına imkan tanınması,

- Dış kaynaktan alınan hukuk sınıfı subay adaylarının diğer sınıflardaki subay adayları gibi temel askerlik eğitimini müteakip subaylığa nasbedilmeleri,

- Nezdinde buldukları kıta komutanı veya kurum amirlerinin hukuk sınıfı subayların disiplin amiri olmaları,

amaçlanmaktadır.

Madde 9- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 68 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda Kanun Teklifinin çerçeve 6 ncı ve 7 nci maddeleriyle subaylara yönelik yapılan düzenlemelerle uyumlu şekilde, dış kaynaktan temin edilen astsubaylardan da deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılanların veya bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesi, yine dış kaynaktan doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı emrinde görev yapmak üzere temin edilen astsubayların da verilen eğitimi tamamlamadan önce temin aşamasında aranan sağlık ve benzeri şartları taşımadıklarının sonradan anlaşılması halinde ilişkilerinin kesilebilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 202 nci maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle Jandarma Genel Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle teşkilat değişikliğine uyumun sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 11- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 203 üncü maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu kapsamda Jandarma Genel Komutanlığı Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle teşkilat değişikliğine uyumun sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 204 üncü maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle Jandarma Genel Komutanlığı Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle teşkilat değişikliğine uyumun sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 13- Sağlık astsubayları sağlık hizmetleri tazminatı Temmuz-Aralık 2020 dönemi için orgeneral aylığının (ek gösterge dâhil) brüt tutarının %50'si olan 733,69 TL'dir. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi hükümlerine göre astsubaylara yapılan ek ödeme ise 983,14 TL ve 997,82 TL olarak değişmektedir. Sağlık hizmetleri tazminatından yararlanan personele, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi hükümlerine göre ödeme yapılmayacağı 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinin (Ç) fıkrasının son bendinde belirtilmiştir. Madde ile; mevcut durumda personele sağlık hizmetleri tazminatı ödenmesinin personele ek fayda sağlaması yerine hak kaybına sebep olduğundan 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinde değişiklik yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 14- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa ek madde eklenmek suretiyle Milli Savunma Bakanlığında görev yapan sağlık sınıfı yedek subayların (tabip, eczacı, sağlık idarecisi, fizyoterapist, vb.) ihtiyaç halinde öncelikli olarak gazilere ve güvenlik güçlerine hizmet veren Sağlık Bakanlığı teşkilleri ile sınır ötesi ve teröristle mücadele harekâtını destekleyen Sağlık Bakanlığı sağlık teşkillerine görevlendirilebilmeleri amaçlanmaktadır.

Madde 15- Madde ile, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun geçici 43 üncü maddesi değiştirilmektedir. Bu suretle 2024-2025 eğitim öğretim yılı sonuna kadar Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde yer alan Milli Savunma Üniversitesi ve bağlılarında, Türk Silâhlı Kuvvetleri bünyesindeki diğer okullarda; tanınırlığı ve yetkinliği olan emekli kamu görevlilerinin, Devlet memurlarının, emekli Türk Silâhlı Kuvvetleri personelinin, emekli öğretim elemanları ile diğer yüksek öğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarının ders verebilmelerine imkân tanınması ve bunlara ödenecek ek ders ücretlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 16- 2007 yılından önce astsubaylıktan subaylığa geçişteki nasıplarda, 926 sayılı Kanunun 109 uncu maddesinde yapılan değişiklik öncesinde bulunan *“personelin okul ve kurslarda geçen süreleri, nasıp tarihine eklenerek, teğmenlik bekleme süresinden sayılır. Bu şekilde bulunacak nasıplarına göre terfi ve kademe ilerlemesine esas olacak nasıpları, nasıplarının götürüldüğü takvim yılının 30 Ağustos ’udur”* hükmü gereğince, bir üst rütbeye terfide kurs başlangıç yılının 30 Ağustos tarihi esas alınmıştır. Bu durumda 1993(dahil)-2007 yılları arasında, Deniz Kuvvetleri Komutanlığında astsubaylıktan subaylığa geçen ve deniz piyade/deniz istihkam olarak sınıflandırılan personelin teğmenliğe nasıpları mezun oldukları yıldan önceki yılın 30 Ağustos tarihine götürülürken (kurs başlangıç tarihlerinin mezun oldukları yıldan önceki yıl başlamış olması nedeniyle); güverte/makine/ikmal olarak sınıflandırılan personelin teğmenliğe nasıplarının ise geriye değil ileriye götürülmesi (kurs başlangıç tarihlerinin kursu bitirdikleri yılın Ocak ayına alınması nedeniyle), bahse konu personelin deniz piyade ve deniz istihkam olarak sınıflandırılan emsallerine kıyasla bir yıl kıdemsiz olmalarına neden olmuştur.

Madde ile, 1993(dahil)-2007 yılları arasında astsubaylıktan muvazzaf subaylığa naspedilenlerin nasıplarının, astsubaylıktan muvazzaf subaylığa naspedilme sınavlarını kazandıkları takvim yılının 30 Ağustos tarihine götürülmesi sağlanarak söz konusu mağduriyetin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 17- Madde ile; 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun adında ve 1 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Bu kapsamda Kanunun adının, emekli uzman erbaşlar tarafından kurulacak derneğin Kanun kapsamına alınması nedeniyle değiştirilmesi ve bu doğrultuda amaç ve kapsam maddesinde gerekli uyum düzenlemelerinin yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 18- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun mükerrer 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan Muharip Gazi ve Malul Gazi tanımlarının içerisine İçişleri Bakanlığına bağlanan Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı mensuplarının eklenmesi suretiyle bunların üyeliğinin devamı ve bundan sonra bu durumdaki personelin üye olmasına imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 19- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun amaç ve kapsam maddesinde yapılan değişikliğe uygun bir şekilde Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ifadelerinin ilave edilmesi, emekli uzman erbaşlar tarafından bu Kanuna tabi yeni kurulacak dernek ve bu derneğin kurucularının kimler olacağıının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 20- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Bu suretle anılan Kanuna tabi olarak kurulan derneklerin tüzel kişilik kazanması ve dernek tüzük değişiklikleriyle ilgili yapılacak işlemin, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 59 uncu maddesine uyumlu hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 21- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere yeni bir bent eklenerek emekli uzman erbaşlar tarafından yeni kurulacak derneğe üye olabileceklerin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 22- Madde ile, 2847 sayılı Kanunun kurucu ve üye olamayacakları düzenleyen 5 inci maddesinde düzenleme yapılarak; İçişleri Bakanlığına bağlanan Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin madde metnine dercedilmesi ve görev yaptıkları kurumları tarafından sözleşmeleri feshedilenler ile kamu görevinden çıkarılanların ilave edilmesiyle kurucu ve üye olamayacakların kapsamının yeniden belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 23- Madde ile, 2847 sayılı Kanuna geçici madde eklemek suretiyle Kanun Teklifi kapsamında emekli uzman erbaşlar tarafından yeni kurulacak derneğin oluşumu için geçiş hükmü düzenlenmektedir.

Madde 24- Madde ile, 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 7 nci maddesinde düzenleme yapılmaktadır. Bu suretle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teŖkilatında yapılan deđiŖiklikler ve Genelkurmay BaŖkanlıđının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum dzenlemesi yapılması ve Milli Savunma Bakanlığının seferberlik ve savaŖ halindeki gdev yetki ve sorumluluklarının yeniden dzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 25- Madde ile, 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununa yeni bir madde ihdas edilmektedir. Bu suretle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teŖkilatında yapılan deđiŖiklikler ve Genelkurmay BaŖkanlıđının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum dzenlemesi yapılması ve bu kapsamda Genelkurmay BaŖkanının seferberlik ve savaŖ halindeki gdev, yetki ve sorumluluklarının yeniden dzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 26- 2941 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde Milli Savunma Bakanının gdev, yetki ve sorumlulukları ayrıca dzenlendiğinden, anılan Kanunun 8 inci maddesinde buna gde uyum dzenlemesi yapılması suretiyle mezkur maddenin diğer bakanların gdev, yetki ve sorumluluklarını dzenlediğine iliŖkin deđiŖiklik yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 27- Madde ile, 3269 sayılı Uzman ErbaŖ Kanununun 5 inci maddesinde dzenleme yapılmaktadır. Bu suretle uzman erbaŖ emeklilik yaŖ haddinin 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesi gereği 55 yaŖ olarak belirlenmesi dikkate alınarak uzman erbaŖların sdeleŖme sdelelerinin yaŖ haddine kadar uzatılabilmesi, uzman erbaŖların yaŖ haddini doldurdıkları yılın ağustos ayı iinde emekliye sevk edilmeleri, yaŖ sınırı nedeniyle Silahlı Kuvvetlerden ayrılan ancak emeklilik hakkını elde etmemiŖ olanların emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmesi uygulamasının sonlandırılması, seferin gereği olarak lüzum gdeildiği takdirde; 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin (e) fıkrasında dzenlenen yaŖ sınırına kadar (60 yaŖ) sağlık durumlarının elveriŖli olması halinde en gençlerinden baŖlanarak Türk Silahlı Kuvvetlerine alınabilmeleri, ayrıca olağanüstü hal veya terörlle mdeadeleden kaynaklanan zorunlu hâllerde uzman erbaŖ ihtiyacının bir zafiyet oluŖturmasını engellemek iin talebe bakılmaksızın sdeleŖme sdelelerinin birer yıl süreyle yaŖ hadlerine kadar uzatılabilmesine olanak sağlanması ve sde konu durumlarda zafiyet oluŖmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Madde 28- Madde ile, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teŖkilatında yapılan deđiŖiklikler ve Genelkurmay BaŖkanlıđının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle uyum dzenlemesi yapılması, ayrıca komando branŖında istihdam edilen uzman erbaŖlardan 40 yaŖını dolduranların istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro gdev yerlerine atanabilmelerine imkân sağlanması ve bunlardan istihdam edildikleri branŖta gdev devam etmek isteyenlerden uygun gdeilenlerin, sağlık durumlarının elveriŖli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branŖta gdev devam ettirilebilmelerine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 29- 30 Haziran 2010 tarihli 6000 sayılı Kanun ile 45 (2016 yılında yapılan dzenleme ile 52 yaŖ olarak deđiŖtirilmiŖtir) yaŖına gelmiŖ, fakat emekli aylığını hak etmemiŖ uzman erbaŖlardan istekli olanların, emekli aylığına hak kazanacakları tarihe kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmelerine olanak sađlanmıŖtır. 6000 sayılı Kanunun yayım tarihinden sonra;

a. Uzman erbaŖlara 22/2/2014 tarihli 6519 sayılı Kanun ile 2200 puanı geçmeyecek Ŗekilde ek gdeŖge verilmesine ve emeklilerine 100 TL ilave tazminat ödenmesi imkanı getirilmiŖtir.

b. En fazla üçüncü dereceye kadar yükselebilen uzman erbaŖlara 10/2/2016 tarihli 6663 sayılı Kanun ile birinci dereceye kadar yükselmelerine ve 3000 ek gdeŖge puanı alabilmelerine olanak sađlanmıŖtır. Ayrıca uzman erbaŖlara ve doğrudan uzman erbaŖ emeklilerine eğitim ve öğrenim durumlarına gde bir

kademe ile bir derece arasında intibak yapılması sağlanmıştır. Lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip uzman erbaşlardan ikinci derecenin üçüncü kademesinde en az bir yılını tamamlayanlardan sicil belgelerinin son altı yıllık not ortalaması sicil tam notunun yüzde doksanı ve daha yukarısı olan ve kademe ilerleme şartını taşıyanlara birinci dereceye yükselme imkânı getirilmiştir.

c. Yukarıda belirtilen 6519 sayılı Kanun ve 6663 sayılı Kanundan halen görevde olan uzman erbaşlar ile bunlardan emekli, adi malullük, vazife malullüğü, dul ve yetim aylığı bağlanmış olanlar yararlanmıştır. Bu düzenlemeler kapsamında çoğunlukla üçüncü derecede olan uzman erbaşlara ikinci derecede 2500 ek gösterge ve birinci derecede 3000 ek gösterge verilmiştir. Ancak 3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilenler ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli edilenler 6519 sayılı Kanun ve 6663 sayılı Kanun ile uzman erbaşlara sağlanan aylık artışı, ek gösterge, eğitim ve öğretim veya sicil yoluyla derece ve kademe intibakından yararlanamamışlardır. Söz konusu kişiler düşük ek gösterge puanında kalmışlar ve emekli aylıkları doğrudan emekli olan uzman erbaşların 100 TL ile 605 TL arasında gerisinde kalmıştır.

Madde ile; 6000 sayılı Kanun kapsamında Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olan veya halen Devlet memuru olarak çalışan yaklaşık 2900 kişinin hak kaybının önlenmesi maksadıyla düzenlenmesi yapılması ve bu kapsamda; Devlet memuru olurken derece ve kademeleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanuna göre yeniden düzenlemiş olanların bu işlemlerinin iptal edilerek uzman erbaşlıkta geçen süre ile Devlet memurluğunda geçen sürenin toplamının 3269 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi ve buna göre derece, kademe, gösterge ve ek göstergelerinin yeniden düzenlenmesi, eğitim ve öğrenim veya sicil yoluyla intibaklarının yapılması, böylece doğrudan uzman erbaş statüsünden emekli olanlar ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olanların emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Madde 30- Madde ile; Devlet hizmet yükümlülüğü kapsamında Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına atanan sivil tabiplerin özellikle acil ihtiyaç duyulan durumlarda daha uzun süre geçici görevlendirmelerinin yapılabilmesi, ayrıca maddeye eklenen ikinci fıkrada belirtilen yerlerde Devlet hizmet yükümlüsü olarak görev yapan personelin buralarda geçirecekleri hizmet sürelerinin hesaplanmasına ilişkin düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 31- 4566 sayılı Harp Okulları Kanununun 28 inci maddesi uyarınca harp okullarında sözleşmeli olarak yabancı uyruklu öğretim elemanı görevlendirilebilmektedir. Madde ile, harp okulları için var olan bu düzenlemeyle uyumlu olarak Astsubay Meslek Yüksekokullarında da yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdam edilebilmesine imkan verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 32- Kanun Teklifi ile uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak bir adet yerli üretim olmak üzere ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilmesi öngörüldüğünden; maddeyle 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanunun kapsam maddesinde düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 33- Madde ile, 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun kapsamında verilecek ordu tipi tabancanın yerli üretim olması şartı getirilmekte, ayrıca uzman erbaşlara, bir adet yerli üretim olmak üzere ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilmesi ilk beş aylık intibak dönemini tamamlamaları şartına bağlanmaktadır.

Madde 34- Madde ile, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması nedeniyle teşkilat değişikliğine uyumlu olarak maddede gerekli değişikliklerin yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 35- Madde ile, bu maddenin yayımı tarihinde uzman erbaşlıktaki hizmet süresinin ilk beş ayını tamamlamış olan uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak bir adet yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 36- Madde ile, devre kaybeden askeri öğrenciler ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası kapsamına alınabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 37- Madde ile, devre kaybeden askeri öğrenciler ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası bildirimlerinin ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 38- Madde ile, Türk Silahlı Kuvvetleri ve İçişleri Bakanlığı bünyesinde icra edilen bakım onarım işlerinin bir kısmı mesleki yeterlik belgesi olmayan erbaş ve erler tarafından icra edilmesi nedeniyle bu personelin de bu belgeden muaf olması, ayrıca yurtiçi ve yurtdışı harekâtlarda görevli uzman erbaşlar ve sözleşmeli erbaş ve erlerin de acil bakım onarım işlerini yapabilmeleri için söz konusu belgeden muaf olmaları amaçlanmaktadır.

Madde 39- Sözleşmeli personel, askerlik yükümlülüğünü yerine getirdikleri görevden daha uzun süre sözleşmeli olarak başka bir görevi yerine getirmiş olduğundan madde ile, sefer görev emirlerinde daha tecrübeli ve bilgili olduğu, aynı zamanda bilgi ve tecrübelerinin daha taze olduğu sözleşme süresindeki görevinin esas alınması amaçlanmaktadır.

Madde 40- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 76 ncı maddesinde 6771 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında milletvekili seçilme yaşı onsekize indirilmiş ve askerlik hizmetini yapmış olmak, seçilme yeterliliğini belirleyen koşullar arasından çıkarılarak “askerlikle ilişkisi olmama” koşuluyla ikame edilmiştir. Milletvekili seçilme hakkını genişleten bu düzenlemeler, milletvekillerinin TBMM üyeliği sıfatını taşıdıkları süreç içinde askerlik yükümlülüklerinin akıbeti hususunda tereddütlere yol açmış, bu alanda yeni bir düzenleme yapılması temel bir gereksinim olarak ortaya çıkmıştır. TBMM üyeleri milletvekili sıfatını taşıdıkları dönem süresince bütün Milleti temsil ederler. TBMM üyelerinin milletvekili sıfatını taşıdıkları süre boyunca taşıdıkları temsil yükümlülüklerinin askerlik hizmeti yükümlülüğü ile bölünmemesi amacıyla milletvekillerinin askerlik yükümlülüklerinin üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenmesi yönünde düzenleme yapılarak seçme ve seçilme hakkının korunması amaçlanmaktadır.

Madde 41- Madde ile; yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan dövizle askerlik hizmeti için başvuranların ödeyecekleri bedelin, kur farkından dolayı olumsuz etkilenmesini engellenmesini, yurt içindeki bedelli askerlik hizmetine tabi yükümlülerle Türk lirası karşılığı aynı tutarın ödemelerinin sağlanması ve bu hizmetten yararlanan yükümlü sayısının artırılması amaçlanmaktadır.

Madde 42- Madde ile, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Millî Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerine ilişkin mevzuatta uyum düzenlemesi yapılması amaçlanmaktadır.

Madde 43- Yürürlük maddesidir.

Madde 44- Yürütme maddesidir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

29/1/2021

Esas No: 2/3346

Karar No: 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3346 esas numaralı “Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 28/1/2021 tarihinde yapılan 7’nci toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa arz olunur.

1. Giriş

Osmaniye Milletvekili İsmail KAYA ve 39 milletvekili tarafından 22/1/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/3346 esas numaralı “Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 28/1/2021 tarihli 7’nci toplantısında 2/3346 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Osmaniye Milletvekili İsmail KAYA ile Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Kanun Teklifi ile; Milli Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması hedefine yönelik ilgili mevzuatta düzenleme yapılması ve ayrıca Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin yürürlüğe girmesi ile birlikte Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığının teşkilatlarında yapılan değişikliklere uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda Teklif ile;

- Sağlık Bilimleri Üniversitesinde uzmanlık eğitimi yapan misafir askerî personele, aynı yerde eğitim görenlerde olduğu gibi ödeme yapılabilmesi,
- Yoklama kaçağı ve bakaya suçuna ilişkin mazeret hâllerinin 7179 sayılı Askeralma Kanunu ile uyumlu hâle getirilmesi,
- Uzman erbaşların emeklilik yaş haddinin 55 olarak belirlenmesi suretiyle bu personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması,
- Seferin gereği olarak lüzum görülmesi ve sağlık durumlarının elverişli olması hâlinde uzman erbaşların 60 yaşına kadar orduya alınabilmesi,
- Uzman erbaş olarak görev yaptıktan sonra Devlet memuru olarak istihdam edilenlerin uzman erbaş emsallerinin aldığı emekli aylığını alabilmeleri, böylelikle doğrudan uzman erbaş statüsünden emekli olanlar ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olanların emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması,
- Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere askerî kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderlerinin genel bütçeden karşılanabilmesi,
- Dış kaynaktan temin edilen subaylardan ve astsubaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılınların veya bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesi,
- Arabuluculuk komisyonlarında hukuk sınıfı subayların görev yapabilmesi,
- Dış kaynaktan temin edilen hukuk sınıfı subay adaylarının diğer sınıflardaki subay adayları gibi temel askerlik eğitimine tabi olması,
- Birinci derece kritik illerde terörle mücadele harekâtına iştirak eden birliklerde fiilen görev yapan sağlık astsubaylarının ek ödeme imkânından yararlanabilmesi,
- Celp ihtiyacı fazlası olan ve özellikle güvenlik güçleri ile gazilere verilen sağlık hizmetlerinde etkin olarak kullanılan sağlık sınıflarına mensup yedek subayların, Sağlık Bakanlığına bağlı ve yoğunlukla güvenlik güçlerine hizmet veren hastanelerde görevlendirilebilmelerinin sağlanması,

- Emekli subay ve astsubaylarda olduğu gibi emekli uzman erbaşların üye olabileceği “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği” adı altında bir dernek kurulması,
  - Milli Savunma Bakanı, Genelkurmay Başkanı ve diğer bakanların seferberlik ve savaş hâlindeki görev, yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlenmesi,
  - Olağanüstü hâl veya terörle mücadeleden kaynaklanan zorunlu hâllerde uzman erbaşların sözleşme sürelerinin birer yıl süreyle yaş hadlerine kadar uzatılabilmesi,
  - Astsubay meslek yüksekokullarında yabancı uyruklu öğretim elemanı istihdam edilebilmesi,
  - Uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak yerli üretim ordu tipi tabanca verilmesi,
  - Devre kaybeden askerî öğrencilerin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası kapsamına alınabilmesi,
  - Tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde aranan mesleki yeterlilik belgesi şartının yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışı harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için aranmaması,
  - Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin her türlü askerlik işlemlerinin üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenmesi,
  - Yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının dövizle askerlik hizmeti için ödeyecekleri bedelin kur farkından olumsuz etkilenmemesinin sağlanması,
  - 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle ilgili mevzuatta uyum düzenlemeleri yapılması
- öngörülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Kanun Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon Başkanı İsmet YILMAZ tarafından;

- Teklifte genel olarak, Milli Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin özlük haklarının iyileştirilmesi ve Bakanlığın ihtiyaçları kapsamında çeşitli konularda yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlandığı,
  - Bu kapsamda, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu başta olmak üzere toplam 17 kanunda değişiklik yapılması öngörüldüğü,
  - Söz konusu değişikliklerle Bakanlık kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması hedeflendiği,
  - Ayrıca, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin yürürlüğe girmesiyle birlikte Milli Savunma Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığının teşkilatlarında yapılan değişikliklere bağlı olarak ilgili mevzuatta uyum düzenlemeleri yapılması amaçlandığı
- ifade edilmiştir.

Kanun Teklifinin ilk imza sahibi Osmaniye Milletvekili İsmail KAYA tarafından yapılan açıklamalarda;

- Teklifin Milli Savunma Bakanlığının ihtiyaçları, kamu hizmetlerinin değişkenliği ve hukukun dinamik yapısı esas alınarak hazırlandığı,

- Sağlık Bilimleri Üniversitesinde uzmanlık eğitimi gören yabancı uyruklu misafir askerî personele aynı yerde eğitim görenlerde olduğu gibi ödeme yapılması hedeflendiği ve bu kapsamda hâlihazırda eğitim gören toplam 33 misafir askerî personel olduğu,

- Tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde yararlanılması amacıyla uzman erbaşların emeklilik yaş haddininin 55 olarak düzenlendiği,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinde uzun yıllar zor koşullarda görev yapmasına rağmen sadece emeklilik hakkını elde edinceye kadar kısa süreliğine Devlet memuru olarak istihdam edilen uzman erbaşların da emsallerinin aldığı emekli aylığını alabilmelerine yönelik düzenleme yapıldığı,

- Hâlen Devlet memuru olarak çalışan veya memur olarak istihdam edildikten sonra emekli olan uzman erbaşların getirilen düzenleme ile ortaya çıkacak prim farklarının on iki eşit taksit hâlinde maaşlarından kesilmesi suretiyle tahsil edilmesi öngörüldüğü,

- Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilenler hariç olmak üzere, askerî kantinlerin elektrik, su ve yakacak gibi giderlerinin genel bütçeden karşılanması önerildiği,

- Dış kaynaktan temin edilen subay ve astsubaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı ya da temin şartlarını kaybettiği anlaşılmanın ilişkilerinin kesilmesine imkân sağlandığı,

- Hukuk sınıfı subayların arabuluculuk komisyonlarında görev alabilmesi, dış kaynaktan temin edilen hukuk sınıfı subayların da temel askerlik eğitimine tabi tutulması ve nezdinde buldukları kıta komutanı ve kurum amirlerinin hukuk sınıfı subayların disiplin amiri olmasının teklif edildiği,

- Sağlık astsubaylarına sağlık hizmetleri tazminatı ödenmesinin ilgili personele ek fayda sağlamak yerine bir hak kaybı oluşturduğu için birinci derecede kritik illerde görev yapan ve sağlık hizmetleri tazminatı almaları nedeniyle ek ödemedен yaralanamayan 154 sağlık astsubayına ek ödemedен yararlanma imkânı tanındığı,

- Milli Savunma Üniversitesi ve bağlularında, Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesindeki diğer okullarda emekli kamu görevlilerinin, emekli TSK personeli ile öğretim elemanlarının ders verebilmelerine olanak sağlandığı, bu kapsamda görevlendirilecek personel sayısının 1.000'i ve ödenecek ek ders ücretinin de haftada 20 saati geçmemesi önerildiği,

- 1993 ve 2007 yılları arasında Deniz Kuvvetleri Komutanlığında astsubaylıktan subaylığa geçen ancak kurslarının geç başlaması nedeniyle bir yıl kıdem kaybına uğrayan 40 subayın bu kayıplarını telafi edecek şekilde nasip tarihlerinin düzenlendiği,

- Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanlığına bağlanması nedeniyle ilgili mevzuatta uyum düzenlemeleri yapıldığı ve Genelkurmay Başkanının seferberlik ve savaş hâlindeki görev, yetki ve sorumluluklarının yeniden düzenlendiği,

- Olağanüstü hâl ve terörle mücadelede kaynaklanan zorunlu hâllerde ihtiyaç duyulan sözleşme sürelerinin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nda belirtilen yaş haddine kadar birer yıl süreyle uzatılmasının öngörüldüğü, böylelikle söz konusu durumlarda herhangi bir zafiyetin oluşmamasının amaçlandığı,

- Uzman Erbaş Kanunu'nda yapılan değişiklikle mevcut durumda komando branşında 40 yaşına kadar çalışabilen uzman erbaşların sağlık koşullarının uygun olması hâlinde aynı branşta çalışmaya devam edebilmelerine olanak sağlandığı,

- Harp okullarında olduğu gibi astsubay meslek yüksekokullarında da yabancı uyruklu öğretim elemanlarının ders verebilmelerine imkân tanındığı,

- Uzman erbaşlara ilk beş aylık intibak dönemini tamamlamaları hâlinde yerli üretim olmak şartıyla bir adet tabanca hakkı verildiği, bu kapsamda hâlihazırda görevde olan 89 bin civarındaki uzman erbaşın bu haktan yararlanabileceği,

- Devre kaybeden askerî öğrencilerle Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin devre kaybettikleri süre için genel sağlık sigortası kapsamına alınmasının amaçlandığı,

- Türk Silahlı Kuvvetleri ve İçişleri Bakanlığı bünyesinde icra edilen bakım onarım işlerinin bir kısmında mesleki yeterlilik belgesi şartı arandığı için uzman erbaşlar ile sözleşmeli er ve erbaşların acil bakım onarım işlerini yapabilmeleri amacıyla bu belgeden muaf olmalarının öngörüldüğü,

- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğine seçilen milletvekillerinin üyelik sıfatları sona erene kadar askerlikten muaf olmaları önerildiği,

- Yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının dövizle askerlik hizmeti için ödeyecekleri bedelin kur farkından olumsuz etkilenmemesinin sağlanması amaçlandığı,

- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanlığına bağlanması nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetlerine ilişkin mevzuatta uyum düzenlemeleri yapıldığı

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifinin geneli üzerinde Milli Savunma Bakanlığı adına Bakan Yardımcısı Şuay ALPAY tarafından yapılan açıklamalarda;

- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin yürürlüğe girmesinin ardından 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile bakanlıkların merkez ve taşra teşkilatları yeniden yapılandırıldığı,

- Bakanlık teşkilat yapılarındaki değişiklikler ve kamu hizmetlerinin değişkenliği nedeniyle Milli Savunma Bakanlığı ile ilgili mevzuatta bazı düzenlemeler yapılması ihtiyacı ortaya çıktı,

- Milli Savunma Bakanlığının ihtiyaçlarının bir kısmının hazırlanan bu Kanun Teklifi ile karşılandığı

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde milletvekilleri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Genelkurmay Başkanlığı ile Kuvvet Komutanlıklarının aralarındaki hiyerarşik ilişkiyi ortadan kaldıracak şekilde Milli Savunma Bakanlığına bağlanması uygulamasının terk edilmesinin emir-komuta birliği ile kuvvetlerin sevk ve idaresi açısından daha faydalı olacağı,

- Askerî mahkemeler ve disiplin mahkemelerinin yeniden oluşturulması gerektiği, Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin Yargıtay ve Danıştay içerisinde birer daireye dönüştürülebileceği,

- Harp okullarının Kuvvet Komutanlıklarına bağlanmasına, askerî liselerin ise yeniden açılmasına ihtiyaç olduğu,

- Askerî hastanelerin Sağlık Bakanlığına devrinin askerî sağlık hizmetlerinin gerekleri bakımından zafiyet oluşturduğu, bu nedenle kritik önemdeki askerî hastanelerin tekrar açılıp Milli Savunma Bakanlığına bağlanması gerektiği,

- Yüksek Askerî Şûrada atamaların liyakat esasına göre yapılması ve ülkenin güvenlik ihtiyaçlarına yönelik olarak Milli Güvenlik Kurulunun yeniden yapılandırılması gerektiği,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinde atama ve terfi sisteminin yetmişmiş personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde yararlanılmasına imkân sağlayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği,

- Askerî fabrikalar gibi stratejik tesislerin özelleştirilmemesi ve savunma sanayi alanında yürütülen projelerin desteklenmesi gerektiği,
  - Teklifte askerî personelin özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik bazı düzenlemeler olduğu ancak bunların yeterli olmadığı, personelin özlük haklarına yönelik daha fazla çalışma yapılması ve özellikle binbaşı rütbesindeki askerî personelin makam tazminatı sorununun çözülmesi gerektiği,
  - Astsubayların görev tazminatı ve öğrenim durumları itibarıyla göreve başlatılma derece ve kademeleri ile ilgili sorunlarının çözülmesi gerektiği,
  - Uzman erbaşların kadro sorunu başta olmak üzere özlük haklarının iyileştirilmesine yönelik düzenleme yapılmasına ihtiyaç olduğu,
  - Uzman erbaşların çalışma şartları nedeniyle emeklilik yaş hadlerinin 52 olarak düzenlenmesinin daha uygun olacağı, emeklilik yaş haddinin 55 olarak düzenlenmesi hâlinde ise fiili hizmet zammı sürelerinin üç yıla indirilmesi gerektiği,
  - Uzman erbaşların emeklilikle ilgili 6000 sayılı Kanun'dan kaynaklanan mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik Teklifte öngörülen düzenlemenin birinci ve ikinci dereceye düşmüş olanlar yönünden sonuç doğuracağı, üçüncü derecede kalmış uzman erbaşlar bakımından ise bir etkisinin olmayacağı, bu durumdakilere bir derece verilerek hak kaybı sorunlarının çözülebileceği,
  - Askerî kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderlerinin öncelikle işletmenin kârından karşılanması gerektiği, işletmenin kârından bu giderlerin karşılanamaması hâlinde kurum bütçesinden ilgili ödemelerin yapılmasının daha uygun olacağı,
  - Mesleki yeterlilik belgesi zorunluluğunun kaldırılmasının iş kazalarına yol açabileceği, bu nedenle mesleki yeterlilik belgesi şartının kaldırılmasına yönelik düzenlemeden vazgeçilmesi gerektiği,
  - Sivil tabiplerin mali ve özlük haklarına ilişkin düzenlemeler yapılarak sivil memur statüsünde olmalarından kaynaklı sorunların giderilmesi gerektiği,
  - Askerlik hizmetini yerine getirmemiş olan milletvekilinin, üyeliği sona ermeden askerlik hizmetini isteğine bağlı olacak şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisinin ara verme ve tatil döneminde yapabilmesine imkân tanınması gerektiği
- ifade edilmiştir.

4. Komisyonun Maddeler Hakkında Kararı

Kanun Teklifinin geneli üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip, maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Kanun Teklifinin;

- Çerçeve 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddeleri, aynen kabul edilmiştir.
- Çerçeve 16 ncı maddesi ise kabul edilen önerge doğrultusunda; 1993 (dâhil)-2007 yılları arasında yalnızca Deniz Kuvvetleri Komutanlığında astsubaylıktan subaylığa geçen güverte/makine/ikmal olarak sınıflandırılan personelin teğmenliğe nasıplarının geriye götürülerek mağduriyetlerinin giderilmesini temin amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.
- Çerçeve 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ve 28 inci maddeleri, aynen kabul edilmiştir.
- Çerçeve 29 uncu maddesi ise kabul edilen önerge doğrultusunda; Uzman Erbaş Kanunu'na eklenen geçici 5 inci madde kapsamında aylıkları yeniden belirlenenlerden tahsil edilecek tutarların ilgililerin aylıklarından on iki eşit taksit yerine yirmi dört eşit taksitle yapılmasını temin amacıyla değiştirilerek kabul edilmiştir.

- Çerçeve 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42 nci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 43 ve 44 üncü maddeleri, aynen kabul edilmiştir.

Teklifin maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Teklifin tümü kabul edilmiştir.

Ayrıca, verilen redaksiyon yetkisi doğrultusunda kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde metnin tamamı redaksiyona tabi tutulmuştur.

5. Komisyonun Özel Sözcüler Hakkında Kararı

İçtüzük'ün 45 inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Burdur Milletvekili Yasin UĞUR,
  - Isparta Milletvekili Mehmet Uğur GÖKGÖZ,
  - Manisa Milletvekili Mehmet Ali ÖZKAN,
  - Nevşehir Milletvekili Yücel MENEKŞE,
  - Niğde Milletvekili Yavuz ERGUN,
  - Osmaniye Milletvekili İsmail KAYA,
  - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Ali CEVHERİ
- özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>İsmet Yılmaz</i>	<i>Refik Özen</i>	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i>
Sivas	Bursa	Gaziantep
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mustafa Hidayet Vahapoğlu</i>	<i>Kemal Bülbül</i>	<i>Feyzi Berdibek</i>
Bursa	Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Bingöl
Üye	Üye	Üye
<i>Yasin Uğur</i>	<i>Özgür Ceylan</i>	<i>Haşim Teoman Sancar</i>
Burdur	Çanakkale	Denizli
(Özel sözcü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Bayram Yılmazkaya</i>	<i>Mehmet Uğur Gökgöz</i>	<i>Mehmet Ali Çelebi</i>
Gaziantep	Isparta	İzmir
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Özel sözcü)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Dursun Ataş</i>	<i>Saffet Sancaklı</i>	<i>Mehmet Ali Özkan</i>
Kayseri	Kocaeli	Manisa
(Muhalefet şerhimiz vardır)		(Özel sözcü)

Üye
Mehmet Yavuz Demir
Muğla

Üye
İsmail Kaya
Osmaniye
(Özel sözcü)

Üye
Yücel Menekşe
Nevşehir
(Özel sözcü)

Üye
Mehmet Ali Cevheri
Şanlıurfa
(Özel sözcü)

Üye
Polat Şaroğlu
Tunceli
(Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye
Yavuz Ergun
Niğde
(Özel sözcü)
Üye
Hüseyin Örs
Trabzon
(Muhalefet şerhimiz vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

2/3346 esas numaralı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir. Bilgilerinize sunarız.

1-GENEL DEĞERLENDİRME

Teklif genel olarak incelendiğinde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin aşağıda belirtilen yapısal sorunlarına dönük çözümler sunulmadığı görülmüştür:

1-Ordu birlik bütünlüğü bozulmuştur. Kuvvetler ve Genelkurmay ayrı ayrı MSB'ye bağlanmış, sıkı emir komuta bağı parçalanmış, genelkurmay başkanı yetkileri budanmıştır. Tekrar düzenlenmelidir.

2-Ordu yargı sistemi bozulmuştur. Askeri mahkemeler, disiplin mahkemeleri kaldırılmıştır. Askeri mahkemeler korunmalıdır. Askeri Yargıtay Yargıtay'ın; askeri yüksek idare mahkemesi Danıştay'ın içinde birer daireye dönüştürülmelidir.

3-Ordu eğitim sistemi bozulmuştur. Harp Akademileri teşkilatı bozulmadan Milli Savunma Üniversitesi'ne bağlanmalıydı. Harp okulları kuvvetlere bağlı kalmalıydı. Bunlar yapılmalı, askeri liseler tekrar açılmalıdır.

4-Ordu sağlık sistemi bozulmuştur. Askeri hastanelerin sağlık bakanlığına devri yanlıştır. Kritik önemdekiler tekrar açılmalı MSB'ye devredilmelidir.

5-Ordu atama sistemi bozulmuştur. Yüksek Askeri Şura ilgili ilgisiz sivillerle doldurulmuştur. Siyasi müdahaleye açık, milli ordu yerine parti ordusu kuran yaş yapısı değiştirilmelidir. Milli güvenlik kurulu da ülke güvenlik ihtiyaçlarına göre yeniden tasarlanmalıdır.

6-Ordu liyakat sistemi bozulmuştur. Atama, terfi sistemi komple yeniden düzenlenmiş, rütbelerde bekleme, emeklilik süreleri değiştirilmiştir. Öğrenci, muvazzaf alımlarında komisyonlarda usulsüzlükler, yandaş kayırmacılığı yapılmaktadır. Liyakat merkezli bir yapı kurulmalıdır.

7-Ordunun vazifede devamlılık ilkesi bozulmuştur. Askerlik yasası ile %70 olan yükümlü erbaş/er oranı %30 seviyelerindedir. Süresi, sınırı, sonuçları belli olmayan geçici güvenlik zafiyeti yaşanmaktadır. 6 aylık askerlikle yeterli eğitim verilememektedir. Konu tekrar ele alınmalıdır.

8-Kumpas davalarda yaşanan tahribat, 15 Temmuz darbesiyle üst seviyeye çıkmıştır. Kumpaslarda yargılananlardan özür dilenip, iade-i itibarla ordunun yükünü omuzlamalarının sağlanması gerekirken tam tersine görevde olanlar yaş kararlarıyla uzaklaştırılmışlardır. FETÖ gerçeğinden ders çıkarılmamıştır. Bu hatadan dönülmeli ordunun yapılandırılmasında bu subaylardan faydalanılmalıdır.

9-15 Temmuz davalarında FETÖ üyesi olmadığı, hiçbir eyleme karışmadığı sabit olan askeri öğrenci, uzman erbaş, astsubay ve subayların emir veren fetöcülerle aynı şekilde müebbet ceza almaları yanlıştır. Hiyerarşiye uygun içtihatlar oluşmalı, yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Mağduriyetler giderilmelidir.

10-Askeri fabrikalar gibi stratejik tesislerin özelleştirilmesi politikası terk edilmeli, tank palet fabrikasının bedelsiz olarak yabancılara devredilmesi yanlışımdan dönülmelidir.

11-Türkiye son on yıldır FETÖ, PKK ve İŞİD odaklı terör, göç ve iç güvenlik sorunları yanında ayrıca bir ekonomik darboğazdan geçmektedir. Bu durumun savunma sanayi projelerine yansımaları kaçınılmazdır. Ancak modernizasyon ve idame projelerinde deniz kuvvetlerinin özellikle Doğu Akdeniz harekât alanında ateş ve manevra gücü kaybına neden olacak durumlara asla düşülmemelidir. Olası bir ambargoya karşılık milli olarak üretilmeye başlanan deniz kuvvetlerinin ihtiyacı olan savunma projeleri artan bir tempoda devam etmeli, savunma sanayii fonlarında gereken öncelik ve artışlar sağlanmalıdır.

12-Kahraman ve fedakâr silahlı kuvvetler personelinin **özlük haklarında** iyileştirmeler yapılmalıdır.

13-Türk Silahlı Kuvvetleri'nin **afetlerde daha etkin** görev alması sağlanmalıdır.

Teklifte eksik gördüğümüz öncelikli çözülmesini beklediğimiz **özlük haklarına dair** konular şunlardır:

1-BİNBAŞILARIMIZIN MAKAM TAZMİNATI:

- a. Diğer üst subaylara verilen Görev-Makam Tazminatı, yine bir üst subay olan Binbaşılara verilmemiştir.
- b. Görevdeki Binbaşılara başka adlar altında yapılan iyileştirmeler Emekli Binbaşılara yansıtılmamıştır.
- c. Bunların sonucunda, Emekli Binbaşılar için emekli/çalışan maaş oranı hiçbir asker ve sivil emekli memurda görülmeyen %41 oranına kadar düşmüştür.
- d. Sonuçta, Emekli Binbaşı ile kendisinden 1-2 yıl fazla görev süresi olan Emekli Yarbay arasındaki maaş aralığı anormal derecede açılmış, hatta astlarından daha az maaş alır hale gelmiş. Örneğin, Emekli Binbaşı maaşı, Emekli Uzman Çavuşun maaşından daha düşük bir duruma gelmiştir.
- e. Üst subay olan binbaşılarımızın makam tazminatı hakları halen verilmemiştir. 2021 itibariyle eşi vefat etmiş kıdemli binbaşı eşleri 3.200 TL, binbaşı eşleri 2750 TL emekli maaşı almaktadır. Toplam 5680 emekli binbaşı vardır. Bunun 2300 civarında olanı sağdır. Bu mağduriyet ivedi giderilmelidir.

TSK GÖREVDEKİ VE EMEKLİ PERSONEL MAAS ORANI ÇİZELGESİ
(15.01.2021 DURUMU)

GÖREVDE OLANLAR			EMEKLİ OLANLAR			
RÜTBE	D/K	NET AYLIK	HİZMET YILI	İKRAMIYE YILI	EM.AYLIĞI	EM.AYLIK ORANI
KKK	1/4	22.835,90	54,00	54	16.541,66	72%
ORG.	1/4	21.357,85	53,00	53	15.016,43	70%
KORG.	1/4	18.573,65	50,00	50	13.797,91	74%
TÜMG.	1/4	17.353,30	46,00	46	12.442,26	71%
TUĞG.	1/4	16.343,65	41,50	41	11.618,80	71%
KD.ALB.(29 Yıllık)	1/4	13.498,72	40,25	40	9.609,34	71%
KD.ALB. (ilk yılı)	1/4	13.498,72	35,25	35	9.285,00	68%
ALB.	1/4	12.337,33	32,75	32	7.380,32	59%
YB.	1/4	10.794,31	29,00	29	6.232,31	57%
KD.BNB.	1/1	9.225,15	27,00	27	4.501,79	48%
BNB.	2/1	9.078,52	24,00	24	3.750,00	41%
2.KAD.KD.BŞÇVŞ.	1/4	8.772,70	36,00	36	5.094,04	58%
KAD.KD.BŞÇVŞ.	1/3	8.501,47	32,00	32	4.850,88	57%
KD.BŞÇVŞ.	1/1	8.061,26	28,25	28	4.610,26	57%
UZM.ÇVŞ.	1/1	6.521,25	30,00	30	3.883,53	59%

2-ASTSUBAYLARIMIZIN 2 TEMEL SORUNU:

1-Makam-Görev Tazminatı: Sözü verilmiş yapılmamıştır. Bu sorun çözüldüğünde emeklilik maaşları daha makul seviyeye gelecektir.

2-Kademe-Derece Sorunu: Sözü verilmiş yapılmamıştır. MYO mezunu astsubaylarımızın göreve 9.derecenin 2.Kademesinden, lisans mezunlarının ise 8.derecenin 1. Kademesinden başlamaları ivedi çözülmesi gereken bir mağduriyettir.

3-UZMAN ÇAVUŞLARIMIZIN SORUNLARI: “Vatan savunmasının sözleşmesi olmaz!” anlayışıyla en fazla şehit veren uzman çavuş camiamızın kadro istekleri yerine getirilmelidir. Astlık-üstlük münasebetleri düzenlenmelidir. TSK sağlık yeteneği yönetmeliğinde adilane değişiklikler yapılmalıdır. İçişleri Bakanlığı’na bağlı komutanlıklarda görevli uzman erbaşların TSK İç Hizmetleri Yönetmeliğine mi yoksa Jandarma ve Sahil Güvenlik Hizmet Esasları Yönetmeliğine mi yoksa her ikisine de mi tabi oldukları netleştirilmelidir.

4-SÖZLEŞMELİ ERLERİN SORUNLARI:

Mesai sonrası evlerine gidebilmelerine dair kanun eksik uygulanmaktadır, yönetmelik çalışması bitirilmelidir. Refakat izni, meyil izni, asgari geçim indirimi, yol harcırahı, komando tazminatı, 2’nci doğu tazminatı, DKK amfibi tugayı tazminatı, iyileştirme zammı haklarından faydalanamamaktadırlar. Eş atamalarında sorun yaşamaktadırlar. Sağlık yönetmeliği düzenlenmelidir. 7 yıl görev yaptıktan sonra memur kadrolarına geçişte sorun yaşamaktadırlar.

Teklifteki bazı maddelere **şerhimiz** bulunmaktadır:

3.maddede yaş haddinin 52 olması, son sözleşme yenileme yaşının 52’de bırakılması, yaş haddi 55 kalacak denilir ise; hiç olmazsa uzman çavuşların “hak ettikleri fiili hizmet zammı

sürelerinin en fazla 3 yıl olacak şekilde yarısının, bu 55 yaş hadlerinden düşülerek, isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmesinin sağlanması çok yararlı olacaktır.

4 ve 29.maddede 2011 yılından beri bekleyen 6000 sayılı kanun mağdurlarının sorunları eksik olarak çözülmekte yarısı faydalanamamaktadır. Konu arkasında mağdurlar bırakmadan çözülmelidir.

5.maddede askeri kantinlerin elektrik, su, yakacak giderlerinin kurum bütçesinden ödenebilmesi kötüye kullanılabilir.

7.maddede özel kuvvetlere dış kaynaktan subay teminine olanak sağlanması doğru değildir.

27.maddede son sözleşme yaşının 52’de bırakılması, yapılamazsa uzman çavuşların “hak ettikleri fiili hizmet zammı sürelerinin en fazla 3 yıl olacak şekilde yarısı, 55 yaş hadlerinden de indirilerek, isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmesi sağlansa çok daha yararlı olacaktır.

28.maddede komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranların uygun kadrolara atanabilmeleri eksik bir düzenlemedir. Sadece komando branşı değil tüm branşlardaki uzman çavuşların 40 yaşını doldurduklarında kadro görevlerine atanması sağlanmalıdır.

30.maddede sivil tabiplerin süre sınırlamasına tabi olmadan görevlendirilmesi mevcut sorunları (mobbing iddiaları, statü sorunları, maaş, orduvevi gibi sosyal imkânlar) daha da artıracak, istifaların önünü açabilecek, zafiyet yaratabilecektir.

38.maddede gerekçe madde metni arasında uyumsuzluk vardır, düzeltilmelidir. Mesleki yeterlik belgesi olmadan yapılacak faaliyetlerin harekâtın seyrini etkileyecek çok acil durumlarla kısıtlanması gerekir.

40.maddede milletvekillerinin askerlik yükümlülüklerini ister dönem sonunda ister vekillik görevleri esnasında yapabilmelerine olanak sağlanmalıdır.

2-MADDELER ÜZERİNDE DEĞERLENDİRME

MADDE 3

Bu düzenleme ile dün olduğu gibi yarın da 20 yaşında ilk defa göreve başlayacak bir uzman erbaştan beklenecek teknik, kritik operasyonel birçok görev, fiziki ve ruhsal dinçlik, 55 yaşındaki 30-35 yıldır görevde olan bir uzman erbaştan aynı şekilde beklenilecek ve istenilecektir. Bu icra edilen teknik ve kritik, operasyonel kadro görevleri içerisinde tim personeli, tank ve zırhlı araç kullanıcısı, tanksavar (milan, tow) kullanıcısı, kurbağa/balık adam, topçu, havancı, keskin nişancı, gemi branş görevlileri, komando, paraşütçü, ağır bakım/onarım görevlileri vb. vardır. Bu aktif fiziki kabiliyet gerektiren, teknik ve kritik görevlerin belli bir yaştan sonra faal olarak icrasının ne kadar zor olacağı tahmin edilebilir.

Teklif ile yaş haddi 55 olarak belirlenecek ve son sözleşme yenileme-görev yapabilme yaşı da 55 olacaktır. Uzman erbaşların, çalışma-görev koşulları ve şartları düzeltilmeden, statünün mevzuat içinde konumu netleştirilmeden bu düzenleme yapılırsa sorunlar büyüyebilir. Eğer görev ve statü şartları 1986 yılındaki gibi bırakılacak ve iyileştirilmeden sadece yaş haddi hakkı verilecekse, en azından bu yaş haddi hakkının 52 yaş olarak belirlenmesi, yani zaten 52 olan son sözleşme yenileme yaşının daha da uzatılmaması daha uygun olacaktır.

Yine de bu yaş haddi 55 kalacak denilir ise; hiç olmazsa uzman çavuşların “hak ettikleri fiili hizmet zammı sürelerinin en fazla 3 yıl olacak şekilde yarısının, bu 55 yaş hadlerinden düşülerek, isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmesinin sağlanması çok yararlı olacaktır.

MADDE 4-29

Bu madde yaş haddinden memurluğa geçirilip RESEN memur emeklisi edilen uzman çavuş kaynaklı personelin özlük haklarında iyileştirmeler yapma amacı taşımaktadır. Ancak bu haliyle yasalarsa 2900 kişiden sadece 1000 kişiyi kapsayacak, geri kalan 1900 kişinin mağduriyeti devam edecektir.

İstekleri dışında RESEN emekli edilen 1900 kişi çalıştırılmadığı için 2. dereceye düşmemiştir. Bu madde 2'nci dereceye düşüp 2500 ek gösterge alanlar için çözüm sağlamaktadır. 1900 kişi 3/1-2-3'üncü kademelerinde olduğu için yararlanamayacaktır.

1900 kişiye de 1 derece verilerek sorun çözülmeli, 2011 yılından beri bu teklifi bekleyen hiç kimse mağdur kalmamalıdır.

MADDE 5

Askeri kantinlerin elektrik, su, yakacak giderlerinin kurum bütçesinden ödenebilmesi kötüye kullanılabilir. Kar amacı gütmeyen, kooperatifçi bir anlayışla Mehmetçik'in faydasına bir düzen sağlanırsa uygundur.

MADDE 7

Özel kuvvetlere dış kaynaktan subay teminine olanak sağlanması doğru değildir. Seçkin birliklerde görev alacak personelde oluşturulacak askeri nosyon ve formasyon ancak uzun yıllar sonucu elde edilebilir.

MADDE 27

Yaş haddinin en fazla 52 olması, eğer son görev yapma yaşı 55 yaş olarak belirlenecek ise;

- a. Göreve alımların yani istihdamın; Milli Savunma Üniversitesi ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi kaynaklı olarak en az 1 (bir) yıl süreli mesleki okul eğitimi sonrası yapılmasının,
- b. En az "Lise Mezuniyeti" şartı aranması ve bunun esnetilmemesinin,
- c. Göreve ilk başlangıcın "Uzman Çavuş Rütbesi" ile olması, Uzman Onbaşı istihdamına son verilerek, "Uzman Erbaş İfadesinin, Uzman Çavuş olarak" değiştirilmesinin,
- d. Kadro görev yerlerinin "Onbaşı-Çavuş" kadrolarından ayrılarak, "Uzman Çavuş" Kadrolarının açılması ve bu kendi kadro görev yerlerine atanmalarının,
- e. Kademelerinin rütbeden sayılması ile profesyonelleşmenin önünün açılmasının böylece statü içerisinde bir hiyerarşi ve düzen oluşmasının sağlanmasının, rütbelerinin örneğin, "Uzman Çavuş, Uzman Kıdemli Çavuş, Uzman Üst Çavuş, Uzman Kıdemli Üst Çavuş, Uzman Baş Çavuş, Uzman Kıdemli Baş Çavuş" gibi düzenlenmesinin,
- f. Teknik ve kritik devamlılık arz eden önemli özel görevler için istihdam edilen uzman erbaşların; görev tanımlarının ve hizmet şartlarının çerçevesinin net olarak belirlenmesinin ve bu özel istihdam amaçlarına göre görevlendirmeler yapılmasının sağlanmasının,
- g. Nöbet, atama, özlük hakları konusunda genel çerçevenin yönetmeliklerle net olarak belirlenerek uygulama birliği sağlanmasının,
- h. Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde düzenleme yapılmasının, hastalıklar çizelgesinde Uzman Erbaşlara da yer verilerek, gerekli hallerde sınıf değişikliği hakkı tanınmasının,
- i. 40 yaş üstü personel için, hastalanması halinde 3 ay hava değişimi/istirahat süresi sınırı aranmasının,

j. 40 yaş üstü personelin tümünün fiziki ve ruhsal güç ve gençlik isteyen tüm görev ve faaliyetlerden muaf tutulmasının sağlanmasının, bu durumdaki personel için uygun kadro görevlerinin belirlenmesinin,

k. Uzman erbaşların, sözleşmeli geçici statüde değil, kadrolu daimi statüde istihdamının sağlanmasının kamuya maddi bir yük getirmeyeceğinin ve profesyonelleşmeye çok büyük katkı sağlayacağını göz önüne alınmasının,

l. İlk görevlendirme ve istihdam, kadrolu daimi statüde değil de sözleşmeli statüde yapılmaya devam edilecek ise; 4 tam yıl sözleşmeli geçici statüde görev yapanların, daha sonra kadrolu daimî statüde istihdam edilmesinin, eğer 4 tam yıl olmaz denilir ise en fazla, 10 tam yıl görev yapanların daha sonra kadrolu daimî statüde istihdam edilmesinin, sağlanması gibi birçok elzem ve gerekli düzenlemeye ihtiyaç olduğunun dikkate alınmasında çok yarar vardır.

Eğer bu ve benzeri iyileştirmeler, düzenlemeler yapılmadan yaş haddi 55 olarak belirlenirse, önceden yapılan hatanın tekrar edileceğinin altını çizerek yaş haddinin 52 olarak tespit edilmesinde yarar olduğu fikrindeyiz.

Yaş haddi 55 kalacak ise; bilindiği üzere hali hazır uygulamada; 5434 sayılı kanunun 39'uncu maddesine göre Fiili Hizmet Zammı (yıpranma) süresinin, 3 yılı geçmemek üzere yarısı emeklilikte tabi olunan yaştan indirilmektedir. 5434 sayılı kanunun 40'uncü maddesinde yazılı yaş hadlerinden de, bu hak edilen fiili hizmet zammı süresinin yarısının, en fazla 3 yıl olarak indirilmesi çok yararlı olacaktır.

Bu kapsamda, uzman çavuşların "hak ettikleri fiili hizmet zammı sürelerinin en fazla 3 yıl olacak şekilde yarısı, bu 55 yaş hadlerinden de indirilerek, isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmesi sağlanırsa çok daha yararlı olacaktır.

Örneğin emeklilikte 60 yaşına tabi olan, 28 yıl fiili hizmetine karşılık, 7 yıl Fiili Hizmet Zammı Hak eden bir Astsubay Kıdemli Başçavuş personelin, bu 7 yıl fiili hizmet zammı süresinin sadece 3 yılı tabi olduğu yaşından indirilerek 57 yaşında emeklilik hak edebilecektir.

5434 sayılı kanunun 40'uncü maddesine göre mesleki olarak 55 yaş haddi hakkı olan bu personelin, emeklilik yaşındaki hak ettiği Fiili Hizmet Zammı Süresinin indirilme etkisi, bu 55 yaş haddinde de indirilmez ise, bunun bir anlamı kalmayacak, fhz süresinin tabi olduğu yaştan indirilme etkisi yok sayılmış olacak, yararı ortadan kalkacaktır. Bu nedenle bu personelin emeklilikte tabi olduğu 60 yaşından indirilen bu 3 yılın, tabi olduğu 55 mesleki yaş haddinden de indirilmesi daha uygun olacaktır. Böylece bu personel, 52 yaşına geldiğinde emeklilik hak etmiş olacak, isterse 55 yaş haddine kadar görevine devam edebilecektir.

27'ncü madde içinde yer alan diğer önemli bir hususta, 3269 sayılı kanuna eklenmesi ön görülen aşağıda yazılı fıkranın, bazı hukuki sorunlara yol açabileceğinin değerlendirilmemesidir.

"Olağan üstü hal veya terörle mücadelede kaynaklanan zorunlu hallerde ihtiyaç duyulanların sözleşme süreleri, talebe bakılmaksızın, ilgisine göre Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanının onayını müteakip 5434 sayılı Kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar birer yıl süreyle uzatılabilir."

Bu fıkradaki, "5434 sayılı kanunda belirtilen yaş hadleri" ifadesi çoğul kullanılmıştır. Burada 55 olarak ön görülen yaş haddinin mi yoksa seferberlik yaş haddi olan 60 yaş haddinin mi kastedildiğinin net olarak belirtilmesinde yarar vardır. Ayrıca "zorunlu hallerde ihtiyaç duyulanların" ifadesindeki bu "zorunlu hallerin neler olabileceğinin" belirtilmesinde de yarar

vardır. Buradaki en sorunlu görülen kısım ise “talebe bakılmaksızın” ifadesindedir. Burada “Uzman Erbaşın sözleşmesini gerçekten yenileyemeyecek durumda olmasına neden olacak, geçerli mücbir bir sebebi olması halinde”, kendisi istemese de sözleşmesinin yenilenebilecek ve göreve devam etmeye mecbur bırakılacak olması, “mücbir sebebin” durumuna göre Anayasal ilkelerimiz ve hukukun genel kuralları ile çelişebilir.

MADDE 28

Bu madde ile sadece komando branşındaki 40 yaş üstü personelin başka uygun kadro görev yerine atanması ön görülmüştür. Oysaki komando branşı ile birlikte, aynı zorluktaki teknik ve kritik birçok başka görevler icra eden Uzman Erbaşlar da bu kapsamda göz önüne alınmalıdır. Zaten 3269 sayılı kanunun bu 16’ncı maddesinin ilk paragrafına bakıldığında komando branşında 4 fiili yıl hizmet eden personelin başka bir sınıfta istihdamına imkân verildiği görülmektedir. Bu nedenle, teknik ve kritik, operasyonel kadro görevleri içerisinde komando branşı gibi örneğin; tim personeli, tank ve zırhlı araç kullanıcısı, tanksavar (milan, tow) kullanıcısı, kurbağa/balık adam, topçu, havancı, keskin nişancı, gemi branş görevlileri, paraşütçü, ağır bakım/onarım görevlileri ve benzeri birçok aktif fiziki kabiliyet gerektiren teknik ve kritik görevleri icra eden 40 yaşını geçmiş uzman erbaşların durumu da göz önüne alınmalıdır.

MADDE 30

30. Maddede belirtilen "Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı kadrolarına atananlar, sağlık hizmeti vermek üzere süre sınırlamasına tabi olmadan" ibaresi sivil tabiplerin sorunlarını derinleştirecektir.

6 senelik Tıp Fakültesi eğitimi almış bir kişi mezuniyet sonrası Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak pratisyen doktor diplomasının geçerliliği ve aktif iş hayatı için Devlet Hizmet Yükümlülüğünü tamamlaması gerekir. Yılda 6 defa olan Sağlık Bakanlığı nezdinde Devlet Hizmet Yükümlülük (D.H.Y) atamaları sonucu atama takvimine uygun olarak münhal kadrolardan tercihlerde bulunur ve ataması gerçekleşir. Atandığı yerde görev süresini tamamlayan tabip devlete olan hizmet yükümlülüğünü tamamlamış olur.

Mevcut münhal kadrolarda Sağlık Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı tabip kadroları mevcuttur. Mevcut kura ve atama ile Millî Savunma Bakanlığı tabip kadrosuna atanan tabipler görevlerini 657 sayılı Devlet Memuru Kanununa uygun “Sivil Tabip” olarak yaparlar. Yaşadıkları sorunlar aşağıdadır:

- 1- Sivil Tabipler ordu içerisinde kendilerini doktor olarak gösteren kimlik kartına sahip değildir. Mevcut kartta “Sivil Memur” yazmaktadır, konu düzeltilmelidir.
- 2- 657’ye tabi Sivil Tabiplerin özlük hakları, amir statü kavramı güvence altına alınmamıştır. Sivil Tabipler hala istisnai memur değildir. Statü belirsizlikleri suiistimal edilmektedir. Bu konuda çalışma yapılmalıdır.
- 3- Sivil Tabipler genel olarak orduveinden yararlanamamaktadır. Statü olarak sivil memur oldukları, istisnai memur olmadıkları için orduve giriş hakları bulunmamaktadır. Sivil tabiplerin sosyal tesislerden yararlanmaları sağlanmalıdır.
- 4- Askeri tabibin olmadığı bazı revirlerde baştabip olarak Sivil Doktor bildirilmektedir ancak askeri hiyerarşide Sivil Tabipler en alt statüde yer aldığından revir amiri olamamaktadırlar. Bu durum da karmaşa yaratmaktadır. Revir hizmetlerinin aksamaması adına Sivil Tabipler revir amiri olabilmeli bu konuda çalışma yapılmalıdır.

5- Devlet Hizmet Yükümlüsü olarak 657 sayılı Devlet Memuru Kanununa tabii olan Sivil Tabiplerin kendi istekleri dışında ansızın görev yeri değişmektedir. Sivil Tabiplerin atandıkları kadrolar koruma altına alınmalı, tabiplerin istekleri dışında görev yeri değişikliği yapılmamalıdır.

6- Sivil Tabip olarak MSB kadrosuna yerleştirilme sonrasında güvenlik soruşturması ortalama 6 ay sürmektedir. Bu 6 aylık süreçte maddi ve zaman kayıpları olmaktadır. Bu süreç hızlandırılmalıdır.

7- Sivil tabiplerden bazıları Tıpta Uzmanlık Sınavına girmek temel eğitim hakları olmasına rağmen amir izni alamadıkları için bu sınava girememektedir. Bu konu mutlaka çözümlenmeli yıl kaybı yaşamaları önlenmelidir.

8- Sivil tabip çalışma usul ve esasları net değildir. Mesai bitse dahi amir uygun görürse mesai sonrası çalışma devam etmektedir. Fazla mesai yapıldığında ücret ödenmemekte veya izin hakkı verilmemektedir. 7/24 icap nöbetleri tutturulmaktadır. Çalışma usul ve esasları netleştirilmelidir.

9- Sivil Tabip ücretleri aynı işi yapan farklı statülü doktorlar ile toplu değerlendirilip gözden geçirilmelidir. Ek tazminatların Sivil Tabiplere verilmesinin yolu açılmalıdır. Ayrıca aynı birlikte görev yapan askeri tabipler ile sivil tabipler arasında terör tazminatı, komando birliği tazminatı, hudut tazminatı, teminde güçlük tazminatı vb. gibi tazminatlardan dolayı ciddi fark oluşmaktadır. Aynı şartlarda aynı görevleri ifa eden hekimler arasındaki bu haksız fark giderilmelidir.

Öncesinde çözüm bekleyen yukarıdaki sorunların çözümü beklenirken bunların görmezden gelinerek bu düzenlemenin getirilmesi sorunların daha da derinleşmesine sebep olacaktır.

Askeri tababette yetişmemiş sivil tabiplerin süre sınırlamasına tabi olmadan görevlendirilecek olması sivil tabiplerin istifa etmesinin önünü açabilecek, bu durum da ordumuz için zafiyet yaratabilecektir.

MADDE 38

Gerekçe madde metni arasında uyumsuzluk vardır, düzeltilmelidir. Mesleki yeterlik belgesi olmadan yapılacak faaliyetlerin harekâtın seyrini etkileyecek çok acil durumlarla kısıtlanması gerekir. Aksi takdirde iş güvenliği açısından riskler ve telafisi mümkün olmayan zararlar doğabilir.

MADDE 40

Milletvekillerinin askerlik yükümlülüklerini ister dönem sonunda ister vekillik görevleri esnasında yapabilmelerine olanak sağlanmalıdır.

Teoman Sancar

Denizli

Mehmet Ali Çelebi

İzmir

Özgür Ceylan

Çanakkale

Bayram Yılmazkaya

Gaziantep

Polat Şaroğlu

Tunceli

MUHALEFET ŞERHİ

2/3346 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasını amaçlayan kanun teklifi ile ilgili muhalefet şerhimiz aşığıdadır. 29.01.2021

Söz konusu değişiklik teklifinin gerekçesinde Millî Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin özlük haklarının iyileştirilmesi ve Bakanlığın ihtiyaçları kapsamında çeşitli konularda yasal düzenlemelere dikkat çekilmektedir.

Bu kapsamda, ağırlıklı olarak 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda olmak üzere toplam 17 kanunda değişiklik öngörülmekte, bu değişikliklerle, Bakanlık kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması hedeflenmektedir.

Kanun teklifi ile ilgili görüşlerimizi ifade etmeden önce şu hususu belirtmenin önemli olduğunu düşünüyoruz. AKP iktidarları döneminde komisyona getirilen kanun teklifleri için milletvekillerinin hazırlık yapmasına imkân tanınmamaktadır. Komisyona apar topar getirilen bu kanun teklifi için de milletvekillerine hazırlık için 3-4 günlük bir süre verilmiştir. Bu yöntemin AKP iktidarının komisyonları çalıştır(ma)ma tarzına dönüşmüştür.

Komisyonlara uzmanların çağırılmamasının bir geleneğe dönüşmesi gibi kim zaman birkaç gün içinde başlanacağı belirtilen komisyon görüşmeleri demokratik bir işleyişle bağdaşmamakta, milletvekillerini yasa yapım süreçlerine dâhil etmemektedir. Böyle olunca ortaya belki de birkaç yıl içinde yeniden değiştirilmesi gereken kanun metinleri çıkmaktadır. Muhalefet hazırlık yapamamakta, yapabilse bile önerileri yeteri kadar dikkate alınmamaktadır. Son derece anti-demokratik olan bu yöntemin değiştirilmesi gerekmektedir.

İnsanlığın refahından kısılarak yatırım yapılan askeri teknoloji ile atom bombaları, uzun menzilli füzeler, kimyasal silahlar, kitle imha silahları, nükleer silahlar, insansız savaş uçakları üretildiği bilinmektedir. 21. yüzyılda önceki yüzyıla oranla daha geniş çaplı, daha yıkıcı ve daha ağır sonuçlar doğuran savaş teknolojileri teknolojinin kötüye kullanıldığının önemli bir göstergesidir.

1984 yılından günümüze kadar süregelen askeri çözüm yaratma konseptinin ekonomik/politik maliyeti önemli bir tartışma başlığı olarak 2021 bütçesinde de kendini fazlasıyla görünür kılmıştır.

Meclise sunulan 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre başta Milli Savunma Bakanlığı (MSB) olmak üzere savunma ve güvenlik için ayrılan pay arttı. 2020 yılı bütçesinde yüzde 12 olan askeri ve güvenlik harcamaları payı, 2021 yılında yaklaşık 20 milyar TL arttı, bütçe içindeki payı yüzde 13'e çıktı. 2021 yılı bütçesinde İçişleri Bakanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT), Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM), Jandarma Genel Komutanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'na toplamda 148,5 milyar TL ayrıldı. Bu rakam 2020 yılında 129 milyar TL idi.

MSB'nin 2021 Yılı Bütçe Teklifi, 2020'ye göre 7,6 milyar TL artarak, 61,5 milyar TL'ye yükseldi. MSB bütçesinde 2020 yılında da bir önceki yıla oranla yüzde 12 artış olmuştu. 2021 yılı için Milli Savunma Bakanlığı bütçesi, Adalet, Çevre ve Şehircilik, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Gençlik ve Spor, Dışişleri, Tarım ve Orman, Ticaret, Ulaştırma ve Altyapı, Sanayi ve Teknoloji bakanlıklarının bütçesini geride bıraktı.

Bütçeden savunma ve güvenlik harcamalarına ayrılan pay, AKP'nin iktidara geldiği son 18 yılda sürekli arttı. Bunun tek istisnası nispi düzeyde de olsa “demokratik çözüm ve müzakere süreci” inde yaşanan düşüş oldu.

Çözüm sürecinin başladığı 2013 yılında Milli Savunma Bakanlığı (MSB) bütçesinde önceki yıla göre 2,13 milyar artış yaşanmıştı. Çözüm süreci döneminde ise bu nispi düşüş yaşandı. MSB bütçesinde 2014 yılında 1,4 milyar TL, 2015 yılında ise 949 milyon TL artış oldu. Çözüm sürecinin sonlandırılmasıyla birlikte MSB bütçesinde 2016 yılında 3,6 milyar TL, 2017 yılında 2,2 milyar TL artış yaşandı. Ve bu artış 2021 bütçesinde en yüksek seviyesine ulaşmış durumdadır.

Savaş ve silahlanmaya yapılan harcamalar pandemi süreci ile birlikte zorunda kalınan uzaktan eğitim uygulamalarında yaşanan erişim sorunları büyük ölçüde halledilecekti. Teknolojik alt yapı ve erişim konusunda ne kadar içler acısı durumda olduğumuz bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu kadar yazılım firmaları, yazılım uzmanları EBA'ya erişim sorununu çözmekten aciz durumdadır.

Türkiye’de 71’i faal olmak üzere toplam 85 adet teknoloji geliştirme bölgesi bulunduğu, 6.000’e yakın firmada ve 60 bin kişinin çalıştığı kayıtlara geçmiştir. Peki, bu teknoloji geliştirme firmaları bir ülkenin geleceğinin örüldüğü eğitim alanında neden bir başarı elde edemiyor?

Pandemi sürecinde uygulamaya sokulan uzaktan eğitimde EBA sistemi sınıfta kalmıştır. EBA’nın alt yapı yetersizliğine teknoloji bölgelerinde faaliyet gösteren yazılım firmaları bir çare üretebilmiş midir? Kamuoyuna yansıyan haberler çözümsüzlüğün boyutlarını gözler önüne sermiştir. Yeni eğitim yılına merhaba diyen öğrenciler, EBA’ya bağlanmak istediklerinde ekranda “Çok kalabalık” uyarısıyla karşılaştılar. EBA’nın kapasitesi 1 milyon kullanıcıya yükseltilmiş. Ancak öğrenci ve öğretmenlerin sayısı toplam 19 milyondur. O nedenle okul idarecileri öğretmenlere, geç saatlere kadar ders yapabilir, farklı platformlardan da bağlanabilirsiniz mesajları gönderiliyor. Oysa Koronavirüs salgını başladığında mart ayında öğrenciler EBA’ya girememiş, sistem çökmüştü, aradan 6 ay geçmesine rağmen bırakın çözüm üretilmesini, sorun katmerlenerek çığ gibi büyümüştür.

Yaşanan sıkıntılarla ilgili çıkan haberler yürek burkar hale gelmiştir.

Türkiye’nin teknolojide en donanımlı kenti olduğu sanılan İstanbul’da İnternet altyapısındaki sorun nedeniyle EBA’ya erişemeyen 8 yaşındaki Çınar Mert, sorunun çözümü için çıktığı çatıdan düşerek hayatını kaybetmiştir. Çınar Mert’in hayatını kaybetmesinin ardından konuşan baba Önder Mert, “Oğlum o bilgisayarın kapağını bile açamadı. Olan çocuğumuza oldu. Oğlumu ne EBA geri getirebilir ne başka bir şey. Eğitim hani bedavaydı, herkese eşitti. Eğitim sistemimizi sıfırladılar. Ellerine yüzlerine bulaştırdılar. Ciğerimiz yandı. Ne diyelim!” demiştir. Kahramanmaraş’ta edebiyat öğretmeni olarak görev yapan 50 yaşındaki Aziz Serin, öğrencilerine ders anlatırken internet bağlantısında yaşadığı sorun nedeniyle çıktığı tepede, kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdi... Kars Arpaçay Kümbet köyünde şebeke sorunu yaşayan onlarca öğrenci EBA’dan derslere katılmadığı için 1 kilometre yürüyerek ellerinde kalem, defter ve cep telefonlarıyla demir yolu ve toprak zeminde EBA’ya bağlanmaya çalışıyorlar. Hakkari kırsalındaki öğrenciler, şebeke ve internet sorunundan kaynaklı EBA’ya ulaşım için her gün Zap Vadisi’nde şebeke çeken bir yer aramak için yürüyüş yapıyorlar. (Bunun birde kış mevsimini düşünmek gerekiyor) 7 öğrenciye bir telefon, Her gün bir veli eşlik ediyor.

Eğitim-Sen 6 milyon öğrencinin sisteme erişemediği açıklamasını yapmıştır. Partimiz; Milli Eğitim Temel Kanunu’nda bir değişiklik yapılmasını öneren bir kanun teklifini parlamentoya

sundu. Buna göre Eğitim kurumlarında kullanılacak basılı eğitim malzemesi ile bilgisayar ve/veya tablet, ders uygulamalarının gerektirdiği çevrimiçi programlar ve hızlı ve sabit internet hizmeti öğrenim süresi boyunca ücretsiz olarak Bakanlıkça karşılanmasını öneriyoruz. Bu konuda bir adım atılmalı ve eğitim konusunda gerçek, kalıcı çözümler derhal üretilmelidir.

Bunlar söyleyince Milli Eğitim'in bütün bütçesinin öğretmen maaşlarına gittiği, çocuklara bilgisayar, internet paketi dağıtmaya para kalmadığı cevabını alıyoruz. Oysa ki Dünya Bankası uzaktan eğitim altyapısı kurulması için Türkiye'ye 160 milyon dolar kredi verilmiştir.

Gerekçede öne sürülen “yeni ihtiyaçlar” için ihtiyaç duyulan yeni yasal düzenlemeler ile kutsiyet gerekçesinin arkasına sığınarak Türkiye Cumhuriyeti kurumları arasında “Anayasal eşitlik” ile uyumlu olmayan talepler dile getirilmektedir.

Ülkemizin eğitim ve sağlık emekçilerine sağlanmayan kolaylıkların silahlı kuvvetler kurumları ve mensuplarına sağlanmak istenmesi anayasal eşitlik ile çelişmektedir. Kanun teklifinin bütünü ele alındığında talep edilen ayrıcalıklar kamu hizmeti veren kurumlar arasında bir eşitsizliğe yol açacak. Asker / Polis devletine doğru gidişin önünü açacak niteliktedir.

Kemal Bülbül

Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

2/3346 Esas Numaralı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne ilişkin görüşlerimiz aşağıdaki gibidir.

Genel Değerlendirme

İktidar, torba kanunlarla alakalı olarak yıllardır yapılan eleştirilere kulak asmamakta ve inatla torba kanunlar vasıtasıyla kanun yapmaya devam etmektedir. Bu durum tartışmasız bir şekilde, özü otoriterliğe ve keyfilliğe dayanan Partili Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin yasama faaliyetlerine olan olumsuz bir yansımasıdır.

Torba kanun teklifleri, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin asli yasama erki olan Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin yasama sistematiğini bozmakta, anlaşılması zor ve karmaşık düzenlemeler içermesinden dolayı da yasama sürecini zaafa uğratmaktadır.

Getirilen kanun teklifinin genel değerlendirmesine geçmeden bu sıradanlaşan olumsuzlukları tekrar hatırlatmakta yarar görüyoruz. Söz konusu kanun teklifine bakıldığında ise; on yedi kanunda düzenlemeler içermektedir. Kanun teklifinin geneline bakıldığında eksik pek çok husus ve bazı olumsuzluklara yol açacak düzenlemeler bulunmakla beraber, olumlu düzenlemeler de içermektedir.

Teklifin gerekçesinde *“Milli Savunma Bakanlığı kadrolarında görevli personelin tecrübelerinden daha uzun süreli ve etkin bir şekilde faydalanılması ve özlük haklarının iyileştirilmesi suretiyle personelin motivasyonunun artırılması amacıyla yönelik ilgili mevzuatta düzenleme ve değişiklik yapılması hedeflenmektedir.”* şeklinde ifade edilmektedir. Ancak kanun bu amacına ulaşamamıştır. Nitekim misafir askeri personele, yabancı öğretim görevlisine dahi ödeme yapılabilmesinin önünü açan düzenlemeler mevcutken, yıllardır sorunları bilinen emekli binbaşılardan, sözleşmeli subay ve astsubayların yine emekli astsubayların, TSK bünyesindeki sivil personelin sorunlarına yer verilmemiş olup, özlük haklarının iyileştirilmesi gibi bir durum olmamıştır. Uzman erbaşlara yönelik bazı düzenlemeler olumlu ve yapıcı olarak değerlendirilebilecekse dahi onların bile pek çok talep ve beklentisi kapsam dışı bırakılmıştır. Bu nedenle subay, astsubay, uzman, sözleşmeli, sivil memur gibi ayrımlara girmeksizin tüm TSK personelini kapsayacak bir kanun teklifine ihtiyaç vardır. Devletimiz bunu yapacak güce sahiptir. Çünkü asker bir milletin kurduğu devlet olan Türkiye Cumhuriyeti binlerce yıllık tarihi bir mirasın üzerinde şekillenmiş bir devlettir. Bu yüzden Türk birliğinin, Türk kudret ve kabiliyetinin, Türk vatanseverliğinin çelikleşmiş bir ifadesi olan Türk Kara Kuvvetlerinin kuruluş tarihi olarak, Büyük Hun İmparatoru Mete Han’ın tahta çıkış tarihi

olan M.Ö. 209 yılı esas alınmıştır. Dünyaya bugün ki şekliyle askeri hiyerarşiyi, onluk sistemi benimsetmiş bir milletin bugün askeri personeline hak ettiği hakları veremeyeceği düşüncesini ve bu şerefli görevlerden emekli olmuş subay ve astsubayların geçinemediği için başka yerlerde çalışmak zorunda bırakılmasını kabul etmemekteyiz. Nitekim iktidar bu personellerin tüm sorunlarını bilmektedir, defalarca sözde vermiştir lakin esaslı şekilde sorunları çözmek yerine lokal bazda ve ara ara düzenlemeler getirmektedir.

Bu kapsamda Binbaşı rütbesindeki bir üst subay, Yarbay ile aynı görev ve makamlara (örneğin Tabur Komutanlığı vb.) devletçe atanmasına rağmen, Yarbaya verilen görev ve makam tazminatı, aynı görev ve makamdaki binbaşıya verilmemektedir. Bu hususun kanunda yer almamasını büyük bir eksiklik olarak görüyoruz. Bu durum yani binbaşılarımızın emekli maaşının düşük tutulması eski ama yanlış bir anlayışın ürünü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu binbaşılardan görevden ayrılmaması için bir başka deyişle emekli maaşını düşük tutalım böylece emekli olmasın, ayrılırsa da aç kalsın mantığıdır ve kabul edilemezdir. Tarihi şan ve şeref ile dolu bir mensubiyetin ifadesi olan bu asil üniforma ve kadrolar bu anlayış ile değil özlük haklarının iyileştirilmesi ile imkanların artırılmasıyla korunabilecektir.

Yine teklifte büyük bir eksiklik olarak karşımıza sözleşmeli subay ve astsubayların sorunları çıkmaktadır. Sözleşmeli subay ve astsubaylarında muvazzaf personele kıyasla özlük haklarındaki farklılıklar, sözleşmelerinin yenilenmesinde personele güvence verilmemesi, hizmet süresi dolduğunda sınavsız devlet memurluğuna geçilme hakkına sahip olmamaları, kamu kurum ve kuruluşlarında sözleşmeli olarak çalışan personelin durumlarına uygun kadrolara geçirilmesine yönelik düzenlemeler kapsamı dışında tutulmaları başta olmak üzere pek çok sorunun yaşanması anılan personelin maddi ve manevi yönden mağduriyetine yol açmış ve açmaya devam etmektedir.

Teklifin eksikliklerle doludur ama en önemlilerinden biride astsubayların sorunlarıdır. Astsubaylar 2003 yılından itibaren meslek yüksekokulu yani ön lisans mezunu olarak 9. derecenin 1. kademesinden göreve başlamaktadırlar. Ancak diğer meslek yüksekokulu mezunu hemen hemen tüm devlet memurları 9. derecenin 2. kademesinden göreve başlamaktadır. Bu ciddi bir eşitsizliktir. Aynı eğitime sahip kişiler arasında, kanun önünde eşitlik ilkesi gereği aynı hakların verilmesi gerekir. Yine, TSK'da ki astsubaylar emekliliklerine yansıyacak şekilde makam veya görev tazminatı gibi hiçbir tazminat almamaktadır. TSK'nın bel kemiği olan astsubaylarımız emekli olduktan sonra tekrar çalışmak zorunda kalmaktadır. Bu iki hususa ilişkin madde eklenmesi önergemizde ne yazık ki komisyonunda reddedilmiştir.

Teklifin başka gerekçelerinden olan bir başka husus ise Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ve sonrasında çıkarılan ve çok ciddi sakıncalara sebep olacağını düşündüğümüz 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yapılan düzenlemelerin bağlı mevzuata uyum düzenlemelerinin yapılmasıdır. İlgili maddelerin şerhinde yer vereceğimiz üzere bu husus TSK'nın yapısını, emir komuta zincirini ve silah arkadaşlığı ruhunu olumsuz olarak etkilemiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde yazılı mevzuatın yanında teamüllerin dahi çok büyük önemi bulunmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetleri ben yaptım oldu anlayışı ile hareket edilemeyecek yapı ile düşünmeden oynanamayacak bir kurumdur. Buna rağmen siyasi kaygılarla ve ilerisi düşünülmeden kararname çıkarıp sonrada yasaları buna uygun hale getirmek kabul edilemezdir.

Teklifin Maddeleri Üzerindeki Değerlendirmemiz

1. Madde 1’e İlişkin Değerlendirmemiz:

2/3346 Esas Numaralı “Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin 1. Maddesinde GATA’nın Sağlık Bilimleri Üniversitesine devri sonrası misafir askeri personele de ödeme yapılabilmesi için düzenleme yapılmaktadır.

Burada en başından yanlış bir düzenleme söz konusudur. Nitekim hata en başında Gülhane Askeri Tıp Akademisi’nin Sağlık Bilimleri Üniversitesine devri ile yapılmıştır. 15 Temmuz hain darbe girişiminin ardından askeri hastanelerin kapatılması nedeniyle, "savaş cerrahisi" uzmanlığındaki doktor sayısında büyük bir oranda azalma meydana gelmiştir. 2 bin 43 olan askeri doktor sayısı 347’ye düşmüştür. Askeri hastanelerin kapatılması hayati bir hata olmuştur. Bu hatadan bir an evvel dönülmelidir. Savaş cerrahisi çok özel bir konudur. Bilinmektedir ki, askeri tıp eğitimi ve uygulaması, normal tıp eğitimi ve uygulamasından farklılıklar taşımaktadır. Ülkemizin ve dünyanın pek çok yerinde kahramanca görev yapan Mehmetçiklerimizin, yaralanması, acil ameliyat gereksinimi ve hayati tehlikeleri yine olası bir savaş hali uzmanlık, tecrübe ve tıp bilgisinin yanına askerlik bilgisi de gerekmektedir. Askeri bir doktor her türlü askeri harekât, savaş vb. durumlara ve bu durumlarda çalışmaya hazırlıklıyken; sivil bir doktorun bu durumlara hazırlıklı olması ve bu durumlarda mesleki bilgisini tam olarak kullanabilmesi beklenemeyecektir. Askeri bakımdan tarafsız olduğu için silahlı kuvvetleri, başka ülkelerdeki silahlı çatışmalarda ve BM Barış Güçleri’nde görev yapmayan İsviçre’de bile askeri sağlık sistemi varken, dünyanın dört bir tarafında kahramanca görev yapan Türk ordusunun askeri sağlık sistemi yok edilmiştir. Bu durum sivil doktorlarla götürülemez mahiyettedir. Bu sebeplerden ötürü, askeri tıp akademisinin ve hastanelerinin tekrar açılması, ordumuz için hayati öneme sahiptir. Ayrıca askeri tabiplerin ayrı ayrı kurumlara bağlanması, iktidarın zedelediği emir komuta zincirini ve silah arkadaşlığı ruhunu paramparça etmiştir.

2. Madde 3’e İlişkin Değerlendirmemiz:

Düzenlemede, uzman erbaşların yaş haddi 55 yaş olarak belirtilmiştir. Kanun Teklifinin 3’üncü Maddesi ile “Uzman Erbaşlar” için de yaş haddi hakkı verilecek olması çok yerinde ve doğru bir uygulama olmuştur. Ancak, 5434 sayılı kanunun 40’inci maddesinde görüleceği gibi, örneğin Binbaşlılarımızın yaş haddi 52, Astsubay Başçavuşlarımızın yaş haddi 49 olarak yer almaktayken, aşağıda arz etmeye çalışacağımız gerekçeler ile, Uzman Erbaşların yaş haddinin de 55 yaş yerine en fazla 52 yaş olarak belirlenmesinin birçok açıdan daha yararlı olacağı değerlendirilmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin devamlılık arz eden, teknik ve kritik kadro görevlerinde istihdam edilen ve yerine getirdikleri görevlerin birçoğunun fiziki ve ruhsal kabiliyetler yönünden çok zor şartlar içerdiği Uzman Erbaşlık mesleğinin belli bir yaştan sonra icrasında bazı zorluklar yaşanması doğaldır. Her mesleğin kendi şartlarına özel olan bu yaş haddi hakkı, icra ettikleri görevler ve statüleri göz önüne alınarak “uzman erbaşların durumlarına özel olarak” düzenlenirse daha yararlı olacaktır. Bu nedenle “uzman erbaşların yaş hadlerinin 52 olarak” belirlenmesi, Yaş Haddinin 55 olarak belirlenmesi halinde ise, hak

ettikleri fiili hizmet zammı sürelerinin bu 55 yaşından indirilmesine ve isteyenlerin 52 yaşında emekli olabilmelerine imkân tanınması daha yararlı olacaktır.

3. Madde 4'e İlişkin Değerlendirmemiz:

6000 Sayılı Kanun ile mağdur olan uzman çavuşların temel sorunu hizmetlerinin az olması, genç yaşta 45 yaşına kadar uzman çavuş ve daha sonra 3 - 5 ay sivil memur olarak zorunlu emekli edilmeleridir. Hâlbuki daha sonra 2016 da yaş 52 ye şimdi ise 55'e çıkarılmıştır. Bu kişiler bu haklardan da yararlanamamıştır.

Geçmişte subay ve astsubaylarda hizmet eksikliklerinden dolayı bu mağduriyeti yaşamış ve kendilerine 1 derece verilmiştir. Bu yasadan mağdur Türkiye genelinde 2900 kişi vardır, bu kadar mağdur arkadaşlarımızın tekrar hizmetine bakılarak ek gösterge ve derece verilmesi hesaplanır ise bu düzenlemeden en az yarısı faydalanamayacaktır. Bu durum göze alınarak bütün mağdurlara 2016 da uzman çavuşlara verilen 3000 ek gösterge ve 1 derece bu arkadaşlarımıza da verilmedikçe sorun devam edecektir. Bu kadar mağdur insan emekli olduğundan bu yana ek gösterileri düşük olduğundan eksik maaş almaktadır. İkramiyeleri eksik ödenmiştir. Haklarının geriye dönük verilmesi yerinde olacaktır.

4. Madde 6'ya İlişkin Değerlendirmemiz:

Maddeye ilişkin doğrudan bir eleştiri olmasa da, düzenleme bekleyen sözleşmeli subay ve astsubaylarımızda bu teklifin kapsamına alınmaması eksiklik olmuştur. Sözleşmeli subay ve astsubaylarımız muvazzaf personelle aynı işi yapmasına rağmen, özlük haklarında ciddi farklılıklar vardır. Bu farklılıkların giderilmesi gerekmektedir.

5. Madde 7'ye İlişkin Değerlendirmemiz:

Değişiklik teklif edilen metin ile doğrudan Özel Kuvvetler Komutanlığı'nda görev yapmak üzere subay nasbedilenlerden eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılanların veya temin aşamasındaki şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilmesi ve Devletçe bunlara yapılan masrafların kanuni faizleriyle tahsil edilmesi teklif edilmektedir.

Özel Kuvvetler Komutanlığı Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal güvenlik konsepti içerisinde özel önemi haiz birliklere sahip bir komutanlıktır. 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra ilgili komutanlığın rütbesi "korgeneral" düzeyinden "tuğgeneral" düzeyine indirilmiş ve bunu müteakip sivil alım için ilana çıkmıştır. Sivil alım neticesinde ihtisas eğitimine tabi tutulan personelin pek çoğu refüze edilmiştir. Ek olarak personel ihtiyacı nedeniyle bahse konu eğitimin süresinin de kısaltıldığı açık kaynaklarda iddia edilmektedir.

Özel Kuvvetler Komutanlığı stratejik önemi gereği iç kaynaktan alım yapması gereken ve personelinin uzun ve yoğun eğitimlere tabi tutması gereken bir komutanlıktır. Düzenli olarak sivil alım yapılması da ilgili birliğin gelecekte politize olması riskini doğurmaktadır. Bu kapsamda, ilgili fıkranın Özel Kuvvetler Komutanlığı'na sivil alımı düzenleyen son bölümüne tümüyle karşı çıkılması ve Özel Kuvvetler Komutanlığı'nın personel ihtiyacının iç kaynaktan tahsisi önem arz etmektedir. Zira 15 Temmuz 2016'nın üzerinden 5 sene geçmiştir ve acil sivil alım ihtiyacını gerektiren koşullar ortadan kalkmıştır. Gerekli uzmanlığa ve spesifik yeteneklere

sahip olması gereken Özel Kuvvetler Komutanlığı mensuplarının askerlik nosyonu almış kişilerden seçilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda maddenin ilgili fıkrasının madde metninden tümüyle çıkarılması gerekmektedir.

6. Madde 8'e İlişkin Değerlendirmemiz:

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile gelen düzenlemeler nedeniyle uyum yasasıdır ve 926 sayılı Kanununun 46'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Genelkurmay Başkanlığı ve" ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan "birinci hukuk müşaviri" ibaresi "Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü" şeklinde değiştirilmiştir.

Burada askeri yargıdan bahsetmek gerekecektir. Askerî yargı, askerî mahkemeler ve disiplin mahkemelerinden oluşan yargısal faaliyetlerdir. 2017 Anayasa değişiklikleriyle Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve askeri mahkemeler kaldırılmıştır. Ancak askeri hukuk ayrı bir çalışma ve bilgi isteyen konudur. Bu bağlamda tıpkı ticaret mahkemeleri, iş mahkemeleri, aile mahkemeleri gibi sivil ancak bu konularda branşlaşan mahkemelerin kurulması yine Yargıtay ve Danıştay içerisindeki bu davalara bakan daireler kurulmalıdır.

7. Madde 15'e İlişkin Görüşlerimiz:

Ordumuzu ilgilendiren en önemli konuların biri de şüphesiz askeri okulların kapatılmasıdır. Kamuoyunda neredeyse her kesim, askeri okulların kapatılmasına karşı çıkmaktadır. Milletimizin hiçbir ferdi askeri okulların cezalandırılmasını, tarihi öneme sahip okulların kapatılmasını anlayamamıştır. Nitekim buralarda bulunan FETÖ'yle ilişkili kişilerin tespit edilip, yargılanıp, cezalandırılması gerekirken, toptancı bir anlayışla ve anlaşılması güç bir şekilde okulların tamamen kapatılması kabul edilemez bir durumdur. Asırlık kurumlar vebal altında bırakılarak bir günde kapatılmıştır. Mustafa Kemalleri, Fevzi Çakmakları, Kazım Karabekirleri ve daha nice kahramanları yetiştiren yaklaşık iki asırlık askeri liseleri, harp okullarını, harp akademilerini astsubay hazırlama okullarını kapatmak darbeyi önlemek değil, ordumuza darbe vurmaya gelecektir. Bu okulların kapatılmasının ne kadar yanlış olduğu ortadadır. Taşıma suyla değirmenin dönmeyeceği de aşikârdır.

8. Madde 21'e İlişkin Değerlendirmemiz:

Emekli uzman erbaşların üye olabileceği 2847 sayılı Kanuna tabi "Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği" adı altında dernek kurulması için düzenleme yapılmaktadır. Düzenleme genel itibarıyla olumlu olsa da eksiktir. Nitekim kanun Türkiye Emekli Subaylar Derneği, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Türkiye Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneği, Türkiye Muharip Gaziler Derneği ve yeni kurulacak Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneğine üye olabilecekleri sayılırken bunların dul ve yetimleri sayılmış ancak çocukları sayılmamıştır. Bunun bir eksiklik olduğunu düşünüyoruz.

9. Madde 24 ve 25'e İlişkin Değerlendirmemiz:

Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile Genelkurmay Başkanlığının Milli Savunma Bakanlığına bağlanması nedeniyle uyum yasasıdır. Milli Savunma Bakanlığının ve Genelkurmay Başkanlığının seferberlik ve savaş halindeki yetkilerinin yeniden düzenlemektedir. Yapılan düzenlemelerle Genelkurmay Başkanlığı'nın birçok yetki ve görevi elinden alınarak bakanlığa verilmiş Genelkurmay Başkanlığı sembolik bir makam olarak bırakılmıştır.

15 Temmuz hain darbe girişimi sonrası Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapısında köklü değişikliklere gidilerek, TSK'nın hiyerarşik düzeni bozulmuş, silah arkadaşlığı ruhu ve emir komuta zinciri tahrip edilmiştir.

1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kuvvet komutanlıkları ve Genel Kurmay Başkanlığı ayrı ayrı Milli Savunma Bakanlığına bağlanmıştır. Genel Kurmay Başkanlığının tarihsel ve hiyerarşik önemi hiçe sayılmıştır. Genelkurmay ve kuvvet komutanlıkları arasındaki sıkı emir ve komuta zinciri koparılmıştır. Bu Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin hiç görüş almadan, istişare etmeden böylesi önemli konularda tek başına karar alabilmesi açısından ne kadar tehlikeli ve hatalı bir hükümet sistemi olduğunu göstermektedir. 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile gelen düzenleme, darbe girişimi sonrası makul görülebilir olsa da artık TSK'nın eski haline getirilmesi gerekmektedir.

Türkiye'de başkomutanlık TBMM adına cumhurbaşkanı tarafından temsil edilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin manevî varlığından ayrılamaz. Genelkurmay başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta başkomutanlık görevlerini cumhurbaşkanı adına yerine getirir. Bakanlar Kurulu, millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne karşı sorumludur. Olası bir savaş halinde başkomutan olan Genelkurmay başkanının yetkilerinin elinden alınması anlaşılabilir değildir.

Bilinmelidir ki; Türk Silahlı Kuvvetleri, Türk Milleti'nin ve devletinin en önemli ve en güzide kurumu olup yıpratılmaması, siyasete alet edilmemesi gerekmektedir.

10. Madde 27'e İlişkin Değerlendirmemiz:

3. Maddeye paralel bir düzenleme yapılmıştır. Her ne kadar Uzman Erbaşlar için de yaş haddi hakkı verilecek olması çok yerinde ve doğru bir uygulama ise de bunun 55 değil 52 yaş olarak belirlenmesi daha yerinde olurdu. Eğer son görev yapma yaşı 55 yaş olarak belirlenecek ise; bir yıl içerisinde 90 gün istirahat ve hava değişimi alan uzman erbaşın Türk Silahlı Kuvvetleri'nden ilişiği kesilme uygulaması sağlık sebeplerinden dolayı rahatsızlanan çavuşların ilişiğini kesmek yerine sınıf ve branşının değiştirilerek daha uygun kadrolarda görevlendirilmesi, göreve alımların yani istihdamın; Milli Savunma Üniversitesi ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi kaynaklı olarak en az 1 (bir) yıl süreli mesleki okul eğitimi sonrası yapılması, en az "Lise Mezuniyeti" şartı aranması ve bunun esnetilmemesi, göreve ilk başlangıcın "Uzman Çavuş Rütbesi" ile olması, Uzman Onbaşı istihdamına son verilerek, "Uzman Erbaş ifadesinin, Uzman Çavuş olarak" değiştirilmesi, kıdemlerinin rütbeden sayılması ile profesyonelleşmenin önünün açılmasının böylece statü içerisinde bir hiyerarşi ve düzen

oluşmasının sağlanması, rütbelerinin örneğin, “Uzman Çavuş, Uzman Kıdemli Çavuş, Uzman Üst Çavuş, Uzman Kıdemli Üst Çavuş, Uzman Baş Çavuş, Uzman Kıdemli Baş Çavuş” gibi düzenlenmesi, nöbet, atama, özlük hakları konusunda genel çerçevenin yönetmeliklerle net olarak belirlenerek uygulama birliği sağlanmasının yapılması yerinde olacaktır.

11. Madde 28’e İlişkin Değerlendirmemiz:

Kanun teklifinin 28’nci maddesi ile sadece komando branşındaki 40 yaş üstü personelin başka uygun kadro görev yerine atanması öngörülmüştür. Oysaki komando branşı ile birlikte, aynı zorluktaki teknik ve kritik birçok başka görevler icra eden Uzman Erbaşlar da bu kapsamda göz önüne alınmalıdır. Zaten 3269 sayılı kanunun bu 16’ncı maddesinin ilk paragrafına bakıldığında komando branşında 4 fiili yıl hizmet eden personelin başka bir sınıfta istihdamına imkân verildiği görülmektedir. Bu nedenle, teknik ve kritik, operasyonel kadro görevleri içerisinde komando branşı gibi örneğin; tim personeli, tank ve zırhlı araç kullanıcısı, tanksavar (milan, tow) kullanıcısı, kurbağa/balık adam, topçu, havancı, keskin nişancı, gemi branş görevlileri, paraşütçü, ağır bakım/onarım görevlileri ve benzeri birçok aktif fiziki kabiliyet gerektiren teknik ve kritik görevler icra eden 40 yaşını geçmiş Uzman Erbaşların durumu da göz önüne alınmalıdır.

12. Madde 29’a İlişkin Değerlendirmemiz:

6000 s. Kanun kapsamında devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olan veya halen devlet memuru olarak çalışanların hak kaybının önlenmesi amacıyla emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması amaçlanmıştır ancak bu konuda daha kapsayıcı bir düzenleme getirilmesi gerekmektedir. Nitekim düzenlemenin bu şekilde yasalama halinde çalıştırılmadığı için 2. dereceye düşemeyen çok sayıda mağdur yararlanamayacaktır. Yani bu tasarı kanunlaşsa bile az sayıda insanı kapsayacak ve mağduriyet büyük ölçüde devam edecektir. 2. dereceye düşemeyen bu kişilere de 1 derece verilmesi halinde daha yerinde bir düzenleme olacaktır.

13. Madde 30’a İlişkin Değerlendirmemiz:

TSK’da görevli Sivil tabiplerin ihtiyaç halinde daha uzun süre geçici görevlendirme yapılabilmesi için düzenleme yapılmaktadır. Maddede belirtilen "Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı kadrolarına atanmalar, sağlık hizmeti vermek üzere süre sınırlamasına tabi olmadan" ibaresi son derece sivil tabipleri tedirgin etmektedir. Zor bir meslek icra eden sivil tabipler başlı başına askeriye içerisinde tabiplik vazifesinde sivil tabip belirsizliğinden dolayı zorlanmaktadır. Ast üst belirsizliği sebebiyle mesleki mobbing düzeyinde baskılar artmıştır. Sivil memur statüsünde bulunan sivil tabipler son derece amirlerinin baskısına maruz kalmaktadır. Askeri tababette yetişmemiş sivil tabiplerin süre sınırlamasına tabi olmadan görevlendirilecek olması sivil tabiplerin istifa etmesinin önünü açacak bir tutumdur. Sivil tabipler önünü görememektedir. Sürekli joker eleman statüsüne maruz kalan sivil tabipler artık TSK içerisinde mevcut sorunlardan dolayı görev yapmak istememektedir ve TUS ile uzmanlık kazanarak TSK sivil tabip kadrolarından feragat etmektedirler.

Sivil Tabipler “Ordu” içerisinde kendileri Doktor olarak beyan edecek kimlik kartına sahip değildir. Mevcut kartta Sivil Memur olarak yazmaktadır. Doktorun Hizmet sınıf statü olarak Sivil Tabip olarak belirtecek Kimlik kartına sahip olması için çalışma yapılmalıdır.

657’ye tabi Sivil Tabip görev ve sorumluluk gereği stratejik personel olmasına karşılık Sivil Tabibi koruyacak özlük hakları, amir statü kavramı güvence altına alınmamıştır. Sivil tabipler fiilen, TSK iç hizmet Kanununda belirtilen “istisnai memur” statüsünde değildir. Bu sebeple “Ordu” içerisinde Sivil Tabipler en alt tabakada olduğu için statü kavramı gereği belirsizliği suistimal edilmektedir. Yasa ve Kanunlar ile Sivil Tabip görev sorumluluk ve hakları korunması için çalışma yapılmalıdır. Ayrıca sivil Tabipler Orduevinden yararlanamamaktadır.

Deniz Kuvvetleri’nde bulunan sivil tabipler, farklı statü ve kadroda olmalarına karşın “Yüzer Birlikler”e atanmaktadır. Kadroları karada bulunan revirlerde bulunan tabipler mesai usûlü 40 saat çalışıyor görünmekte iken fiilen yüzer birliklerde 7/24 şeklinde çalışmaktadırlar.

Ayrıca bu hususta 1. Maddede yaptığımız açıklamaları da yineliyoruz.

14. Madde 38’e İlişkin Değerlendirmemiz:

Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bağlarında görevli yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için meslekî yeterlilik belgesi şartı aranmaksızın bakım onarım işlemlerinin yapılabilmesi için bir düzenleme getirilmek istenmektedir. Ancak bu düzenleme beraberinde çok farklı sorunları da getirebilecek mahiyettedir. Nitekim mesleki yeterlilik belgesi o iş açısından bir ehliyettir. Düzenlemede 137 melek kolu bulunmakta ve bunların içinde iş güvenliği açısından “tehlikeli” hatta “çok tehlikeli” grupta bulunan mesleki faaliyetler bulunmaktadır. Teklif yasalarsa bu çok tehlikeli işler acemi bir ere yaptırılabilir. Her hangi bir iş kazası gerçekleşirse bunun sorumlusu kim olacaktır? Şehit zaten sayılmayacaktır. Öyle ki madde yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarda yapılabileceği ibaresini getirerek çok geniş bir aralık bırakmıştır. Oysa görevin yapılması ile iş güvenliği arasında bir denge kurulmalı, kapsam mümkün olduğu kadar dar tutulmalıdır. Zaten son yıllarda ve özellikle de son günlerde Türk Silahlı Kuvvetlerinde meydana gelen kazalar üzüntüyle kamuoyunun ve milletimizin dikkatini çekmektedir. Askeri okulların kapatılması, ordumuza kurulan Ergenekon-Balyoz gibi kumpaslar, 3-6 ay arası basit bir eğitim ile subay ve astsubay alımları, askeri disiplin ve silah arkadaşlığı gibi kavramların içinin boşaltılması da zaten bu vakaların meydana gelmesine zemin hazırlamışken şimdi böyle bir düzenleme çok tehlikeli görülmektedir.

Bu hususta görev başı eğitimleri ile sertifika almış askeri personelin görevlendirilmesi de düşünülmelidir. Ayrıca bu sertifikaların emekli olduktan sonra sivilde kullanılamaması da düzenlemeye muhtaç bir durumdur.

15. Madde 40'a İlişkin Değerlendirmemiz:

Milletvekillerinin askerlik yükümlülükleri, üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenmesi amacıyla getirilmiş bir düzenlemedir. Bu düzenlemeyi de doğru bulmuyoruz. Nitekim yürütme ya da yargı erklerinde görev yapanlar için böyle bir düzenleme yokken milletvekillerine getirilmesi hatalı olmuştur. Nitekim kanuni olarak meclis 1 Temmuz – 1 Ekim tarihleri arasında ara vermededir. Bu aralıkta milletvekilinin askere gitmesinde bir sakınca bulunmamaktadır. Ancak askerlik hizmetini yerine getirmek istese dahi bu teklifin yasalaşması sonucu milletvekili askere gidemeyecektir.

16. Madde 41'e İlişkin Değerlendirmemiz:

Döviz ile askerliğe ilişkin düzenleme getirmektedir. Yurt içi bedelli askerlik ücreti 2021 yılında 39 bin 788 lira olarak belirlenmiştir. Bedelli askerlik ücreti böylece son bir yılda yüzde 13.50 olarak artmıştır.

Dövizle askerlik yapacak olanlar ise geçen yılın ikinci yarısında 5 bin 563 Euro öderken, bu düzenlemeyle 4 bin 402 Euro ödeyecektir. Böylece dövizle askerlik yapmak isteyenlere kurdaki artış nedeniyle 1161 Euro indirim yapılmış olmaktadır.

Ülkede her şeye zam gelirken yurtdışında yaşayan ve dövizle askerlik yapmak isteyen gurbetçilere kurdaki artış nedeniyle 1161 Euro indirim yapılmıştır.

Avrupa da ortalama asgari ücret 1500 – 1700 Euro arasında ve dövizle askerlik yapacak olan kişi ortalama 2-3 asgari ücreti ile askerliğini yapabilecekken bizde ki asgari ücret karşısında askerlik bedelli ücreti 14-15 aylık ücretiyle askerliğini yapabilecektir. Bu dikkate alındığında orantısızlık mevcuttur. Bu orantısızlık giderilmelidir.

Sonuç olarak, genel değerlendirmede işaret ettiğimiz hususlar ile 2/3346 Esas Numaralı "Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin yukarıda ayrıntıları açıklanan hususlarında gerekli düzenlemeler yapıldığı takdirde, daha etkin ve verimli sonuçların elde edilmesinde faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Dursun Ataş
Kayseri

Hüseyin Örs
Trabzon

OSMANİYE MİLLETVEKİLİ İSMAİL KAYA
VE 39 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ PERSONEL
KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “olanlara,” ibaresi “olanlar ile dost ve müttefik ülkelerle imzalanan askeri anlaşmalar ve protokoller kapsamında tıpta ve dış tabipliğinde uzmanlık eğitimi yapmakta olan yabancı uyruklulara hizmette buldukları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1111 sayılı Askerlik Kanununun 89 uncu maddesi” ibaresi “25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 24 üncü maddesi” şeklinde ve “kabul edilecek bir özrü olmadan,” ibaresi “söz konusu Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen mazeretlerden birisi bulunmaksızın,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin (ç) fıkrasının (I) işaretli bendinde yer alan “Subay ve askeri memur ve gedikliler” ibaresi “Subay, askeri memur, gedikliler ve uzman erbaşlar” şeklinde değiştirilmiş, bende aşağıdaki (16) numaralı alt bent ve (e) fıkrasına (II) işaretli bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (III) işaretli bent eklenmiştir.

“16- Uzman erbaşlar 55”

“III- Uzman erbaşlardan;

1- 60 yaşını geçmemek kaydıyla,”

MADDE 4- 5434 sayılı Kanunun ek 81 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman jandarma ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ PERSONEL
KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “olanlara,” ibaresi “olanlar ile dost ve müttefik ülkelerle imzalanan askeri anlaşmalar ve protokoller kapsamında tıpta ve dış tabipliğinde uzmanlık eğitimi yapmakta olan yabancı uyruklulara hizmette buldukları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 22/5/1930 tarihli ve 1632 sayılı Askeri Ceza Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “1111 sayılı Askerlik Kanununun 89 uncu maddesi” ibaresi “25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 24 üncü maddesi” şeklinde ve “kabul edilecek bir özrü olmadan,” ibaresi “söz konusu Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen mazeretlerden birisi bulunmaksızın,” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinin (ç) fıkrasının (I) işaretli bendinde yer alan “Subay ve askeri memur ve gedikliler” ibaresi “Subay, askeri memur, gedikliler ve uzman erbaşlar” şeklinde değiştirilmiş, bende aşağıdaki (16) numaralı alt bent ve (e) fıkrasına (II) işaretli bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (III) işaretli bent eklenmiştir.

“16- Uzman erbaşlar 55”

“III- Uzman erbaşlardan;

1- 60 yaşını geçmemek kaydıyla,”

MADDE 4- 5434 sayılı Kanunun ek 81 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman jandarma ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “3269 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik gereğince Devlet memuru olarak istihdam edilip emekliliğe hak kazananlar dahil” ibaresi eklenmiştir

MADDE 5- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 104 üncü maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere askeri kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderleri genel bütçeden karşılanır.”

MADDE 6- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına “subaylığa engel hali görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “, deneme süresinin sona ermesinden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir veya bu şartları kaybedenler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 926 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu eğitimlerde başarı gösteremeyenlerin, eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilirlerin veya temin aşamasındaki şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Geçici sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler bir sonraki dönem eğitimine katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde her ne sebeple olursa olsun başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.” “Sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler hariç olmak üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilenlerden aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte tahsil olunur.”

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik gereğince Devlet memuru olarak istihdam edilip emekliliğe hak kazananlar dâhil” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 5- 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 104 üncü maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere askeri kantinlerin elektrik, su ve yakacak giderleri genel bütçeden karşılanır.”

MADDE 6- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına “subaylığa engel hali görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “, deneme süresinin sona ermesinden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir veya bu şartları kaybedenler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 926 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir. “Bu eğitimlerde başarı gösteremeyenlerin, eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilirlerin veya temin aşamasındaki şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Geçici sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler bir sonraki dönem eğitimine katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde her ne sebeple olursa olsun başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.” “Sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler hariç olmak üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilenlerden aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte tahsil olunur.”

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 8- 926 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığı ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “birinci hukuk müşaviri” ibaresi “Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent, dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine “dış kaynaktan alınanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “Milli Savunma Üniversitesinde verilecek temel askerlik eğitiminde başarılı olmak şartıyla” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasında yer alan “23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu” ibaresi “ilgili mevzuat” şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan “disiplin amirleri değildir.” ibaresi “disiplin amiridir.” şeklinde değiştirilmiştir.

“f) Üst yönetici veya Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü tarafından yetki verilmesi halinde avukat ya da hukuk müşavirleri yerine 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kapsamında idareyi temsilen oluşturulan komisyonda üyelik görevini yerine getirmek,”

MADDE 9- 926 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine “hali görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir ya da bu şartları kaybedenler” ibaresi eklenmiş, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra yedinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu eğitimlerde başarı gösteremeyenlerin, eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir ya da bu şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Geçici sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler bir sonraki dönem eğitimine

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8- 926 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığı ve” ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “birinci hukuk müşaviri” ibaresi “Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent, dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine “dış kaynaktan alınanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “Milli Savunma Üniversitesinde verilecek temel askerlik eğitiminde başarılı olmak şartıyla” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasında yer alan “23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu” ibaresi “ilgili mevzuat” şeklinde ve altıncı fıkrasında yer alan “disiplin amirleri değildir.” ibaresi “disiplin amiridir.” şeklinde değiştirilmiştir.

“f) Üst yönetici veya Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü tarafından yetki verilmesi halinde avukat ya da hukuk müşavirleri yerine 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu kapsamında idareyi temsilen oluşturulan komisyonda üyelik görevini yerine getirmek,”

MADDE 9- 926 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesine “hali görülenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir ya da bu şartları kaybedenler” ibaresi eklenmiş, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkra yedinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu eğitimlerde başarı gösteremeyenlerin, eğitimi tamamlamadan önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılabilir ya da bu şartları kaybedenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Geçici sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler bir sonraki dönem eğitimine

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde her ne sebeple olursa olsun başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.”

“Sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler hariç olmak üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilenlerden aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte tahsil olunur.”

MADDE 10- 926 sayılı Kanunun 202 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman jandarma,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11- 926 sayılı Kanunun 203 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden” ibaresi “bütçesinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 926 sayılı Kanunun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Milli Savunma ve İçişleri Bakanlığınca müştereken” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinin (Ç) fıkrasının altıncı paragrafında yer alan “Sağlık hizmetleri” ibaresi “Sağlık astsubayları hariç sağlık hizmetleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 38- Sağlık Bakanlığınca talep edilmesi halinde; 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında Sağlık Bakanlığınca ve Sağlık Bilimleri Üniversitesine devredilen kurumlar ile şehit aileleri, gaziler, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ve aileleri ile sınır ötesi ve teröristle mücadele harekâtına öncelikle

katılırlar. Bunlardan ikinci dönem eğitimde her ne sebeple olursa olsun başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir.”

“Sağlık nedenleri ile başarı gösteremeyenler hariç olmak üzere, Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilenlerden aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte tahsil olunur.”

MADDE 10- 926 sayılı Kanunun 202 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “uzman jandarma,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11- 926 sayılı Kanunun 203 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinden” ibaresi “bütçesinden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 926 sayılı Kanunun 204 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Milli Savunma ve İçişleri Bakanlığınca müştereken” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 926 sayılı Kanunun ek 17 nci maddesinin (Ç) fıkrasının altıncı paragrafında yer alan “Sağlık hizmetleri” ibaresi “Sağlık astsubayları hariç sağlık hizmetleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 14- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 38- Sağlık Bakanlığınca talep edilmesi halinde; 9/11/2016 tarihli ve 6756 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında Sağlık Bakanlığınca ve Sağlık Bilimleri Üniversitesine devredilen kurumlar ile şehit aileleri, gaziler, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ve aileleri ile sınır ötesi ve teröristle mücadele harekâtına öncelikle

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

sağlık hizmet desteği sağlayan Sağlık Bakanlığı teşkillinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinde yedek subay olarak görevli sağlık sınıfı personel görevlendirilebilir.”

MADDE 15- 926 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 43- 2024-2025 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar olmak kaydıyla, bu Kanunun 150 nci ve ek 4 üncü maddesi kapsamında Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde yer alan yükseköğretim kurumlarında, sınıf okulu, sınıf okulu ve eğitim merkezi komutanlıkları, özel ihtisas okulları, KBRN okulu, istihbarat ve dil okulu, harita yüksek teknik okulu, Terörizmle Mücadele Mükemmeliyet Merkezi Komutanlığı, birlik içi eğitim merkezleri ile meslek içi eğitim ve kurslarda ve benzerlerinde ders vermek üzere görevlendirilen emekli subay ve astsubaylar ile Devlet memurları, kamu kurum ve kuruluşlarından emekli olup çalışma alanında tanınırlığı ve yetkinliği olanlar ile emekli öğretim elemanlarına (varsa akademik unvanları da göz önünde bulundurularak) ve diğer yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına (Milli Savunma Bakanlığına bağlı yüksek öğretim kurumlarına görevlendirilen öğretim elemanları hariç) 2914 sayılı Kanuna göre belirlenen tutarın üç katını geçmemek üzere; ek ders ücreti ödenir. Bu kapsamda; ders vermek üzere görevlendirilecek personel sayısı 1.000’i, ödenecek ek ders ücreti haftada 20 saati geçemez. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 16- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

“EK GEÇİCİ MADDE 99- 1993 (dahil)-2007 yılları arasında, 109 uncu madde kapsamında astsubaylıktan muvazzaf subaylığa

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sağlık hizmet desteği sağlayan Sağlık Bakanlığı teşkillinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinde yedek subay olarak görevli sağlık sınıfı personel görevlendirilebilir.”

MADDE 15- 926 sayılı Kanunun geçici 43 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 43- 2024-2025 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar olmak kaydıyla, bu Kanunun 150 nci ve ek 4 üncü maddesi kapsamında Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde yer alan yükseköğretim kurumlarında, sınıf okulu, sınıf okulu ve eğitim merkezi komutanlıkları, özel ihtisas okulları, KBRN okulu, istihbarat ve dil okulu, harita yüksek teknik okulu, Terörizmle Mücadele Mükemmeliyet Merkezi Komutanlığı, birlik içi eğitim merkezleri ile meslek içi eğitim ve kurslarda ve benzerlerinde ders vermek üzere görevlendirilen emekli subay ve astsubaylar ile Devlet memurları, kamu kurum ve kuruluşlarından emekli olup çalışma alanında tanınırlığı ve yetkinliği olanlar ile emekli öğretim elemanlarına (varsa akademik unvanları da göz önünde bulundurularak) ve diğer yükseköğretim kurumlarından görevlendirilen öğretim elemanlarına (Milli Savunma Bakanlığına bağlı yükseköğretim kurumlarına görevlendirilen öğretim elemanları hariç) 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre belirlenen tutarın üç katını geçmemek üzere; ek ders ücreti ödenir. Bu kapsamda; ders vermek üzere görevlendirilecek personel sayısı 1.000’i, ödenecek ek ders ücreti haftada 20 saati geçemez. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Milli Savunma Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 16- 926 sayılı Kanuna aşağıdaki ek geçici madde eklenmiştir.

“EK GEÇİCİ MADDE 99- 1993 (dahil)-2007 yılları arasında, Deniz Kuvvetleri Komutanlığında 109 uncu madde kapsamında astsubaylıktan

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

nasbedilenlerin nasıpları, astsubaylıktan muvazzaf subaylığa nasbedilme sınavlarını kazandıkları takvim yılının 30 Ağustos tarihine götürülür. Ancak, nasıpları lehlerine düzeltilenlere bu işlemlerden dolayı geriye doğru maaş, maaş farkı ve benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı ile dul ve yetim aylığı alanlar için de bu madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 17- 16/6/1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun adı “Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Emekli Uzman Erbaşlar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanun” şeklinde, 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanların” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanların” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya “Türkiye Emekli Astsubaylar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 18- 2847 sayılı Kanunun mükerrer 1 inci maddesinin birinci fıkrasının “Muharip Gazi” ve “Malûl Gazi” tanımlarında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibarelerinden sonra gelmek üzere “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19- 2847 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından” şeklinde, (b) bendinde yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden emeklilik veya maluliyet

muvazzaf subaylığa nasbedilenlerin nasıpları, astsubaylıktan muvazzaf subaylığa nasbedilme sınavlarını kazandıkları takvim yılının 30 Ağustos tarihine götürülür. Ancak, nasıpları lehlerine düzeltilenlere bu işlemlerden dolayı geriye doğru maaş, maaş farkı ve benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı ile dul ve yetim aylığı alanlar için de bu madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 17- 16/6/1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun adı “Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Emekli Uzman Erbaşlar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanun” şeklinde, 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayrılanların” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanların” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya “Türkiye Emekli Astsubaylar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 18- 2847 sayılı Kanunun mükerrer 1 inci maddesinin birinci fıkrasının “Muharip Gazi” ve “Malûl Gazi” tanımlarında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibarelerinden sonra gelmek üzere “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 19- 2847 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından” şeklinde, (b) bendinde yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden emeklilik veya maluliyet

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

nedeniyle ayrılan astsubaylar ile uzman çavuş, uzman jandarma çavuşlar,” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik veya maluliyet nedeniyle ayrılan astsubaylar,” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği; Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik, maluliyet ve sağlık nedeniyle ayrılan veya sözleşmesini yenilemeyerek ayrılan uzman erbaşlardan en az on yıl görev yapmış olanlar,”

MADDE 20- 2847 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanuna göre kurulacak derneklerin tüzükleri ilgili mülki amire verilir. Mülki amir İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının görüşünü alarak tüzüğü inceler. Bu Kanuna ve 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa aykırılık ve noksanlık bulunmaz ise dernek, Dernekler Kütüğüne kaydedilir ve kayıt tarihinde tüzel kişilik kazanır.

Tüzük, kayıt tarihi ile birlikte kuruculara, İçişleri Bakanlığına ve Milli Savunma Bakanlığına tebliğ edilir.”

MADDE 21- 2847 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneğine, bu Derneği kurma hakkına sahip olanlar, bunların eşleri ile dul ve yetimleri,”

MADDE 22- 2847 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden emeklilik” ibaresi “2 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik” şeklinde

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

nedeniyle ayrılan astsubaylar ile uzman çavuş, uzman jandarma çavuşlar,” ibaresi “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik veya maluliyet nedeniyle ayrılan astsubaylar,” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği; Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik, maluliyet ve sağlık nedeniyle ayrılan veya sözleşmesini yenilemeyerek ayrılan uzman erbaşlardan en az on yıl görev yapmış olanlar,”

MADDE 20- 2847 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanuna göre kurulacak derneklerin tüzükleri ilgili mülki amire verilir. Mülki amir İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının görüşünü alarak tüzüğü inceler. Bu Kanuna ve 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununa aykırılık ve noksanlık bulunmaz ise dernek, Dernekler Kütüğüne kaydedilir ve kayıt tarihinde tüzel kişilik kazanır.

Tüzük, kayıt tarihi ile birlikte kuruculara, İçişleri Bakanlığına ve Milli Savunma Bakanlığına tebliğ edilir.”

MADDE 21- 2847 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (d) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneğine, bu Derneği kurma hakkına sahip olanlar, bunların eşleri ile dul ve yetimleri,”

MADDE 22- 2847 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetlerinden emeklilik” ibaresi “2 ncı maddenin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü saklı kalmak kaydıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığından emeklilik” şeklinde

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

değiştirilmiş ve fıkraya “ayırma işlemine tabi tutulanlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşmeleri feshedilenler ile kamu görevinden çıkarılanlar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23- 2847 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yayımı tarihini müteakip;

a) Milli Savunma ve İçişleri Bakanları ilk genel kurul toplantısını gerçekleştiren uzman erbaş derneklerinin yönetim kurullarından bir ay içerisinde, yeni kurulacak derneğin kurucu heyetlerinde görev alacak kişilerin tespitini ister. Bu süre içinde dernekler, kurucu heyette görev alacak kişileri belirlemez veya bildirilenler gerekli nitelikleri haiz olmaz yahut sayısı yediden az olursa, yetkili Bakanlar kurucu heyetleri doğrudan oluşturur.

b) Bu şekilde oluşturulan kurucu heyetler, 5253 sayılı Kanun ve bu Kanunda öngörülen esasları dikkate alarak yeni kurulacak derneğin tüzüğünü hazırlayıp iki ay içinde ilgili mülki amire vermek zorundadır. Mülki amir İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının görüşünü alarak tüzüğü inceler ve 3 üncü madde hükümlerine göre işlem tesis eder.

Mevcut dernekler, birinci fıkraya hükümlerine göre yeni derneğin kurulma işlemlerinin tamamlanmasını izleyen üç ay içinde genel kurullarını toplayıp üyelerinin yeni kurulan derneğe intibak ve mal varlıklarının bu Kanuna göre kurulacak derneğe intikali veya tüzüklerini bu Kanun hükümlerine uygun hale getirme hususunda gerekli kararı almak zorundadır. Belirlenen sürede bu kararı almayan dernekler süre bitiminde infisah etmiş sayılır. Bu derneklerin mal varlıkları Milli Savunma ve İçişleri Bakanlarınca bu Kanuna göre kurulan derneğe intikal ettirilir.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

değiştirilmiş ve fıkraya “ayırma işlemine tabi tutulanlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşmeleri feshedilenler ile kamu görevinden çıkarılanlar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23- 2847 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yayımı tarihini müteakip;

a) Milli Savunma ve İçişleri Bakanları ilk genel kurul toplantısını gerçekleştiren uzman erbaş derneklerinin yönetim kurullarından bir ay içerisinde, yeni kurulacak derneğin kurucu heyetlerinde görev alacak kişilerin tespitini ister. Bu süre içinde dernekler, kurucu heyette görev alacak kişileri belirlemez veya bildirilenler gerekli nitelikleri haiz olmaz yahut sayısı yediden az olursa, yetkili Bakanlar kurucu heyetleri doğrudan oluşturur.

b) Bu şekilde oluşturulan kurucu heyetler, Dernekler Kanunu ve bu Kanunda öngörülen esasları dikkate alarak yeni kurulacak derneğin tüzüğünü hazırlayıp iki ay içinde ilgili mülki amire vermek zorundadır. Mülki amir İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının görüşünü alarak tüzüğü inceler ve 3 üncü madde hükümlerine göre işlem tesis eder.

Mevcut dernekler, birinci fıkraya hükümlerine göre yeni derneğin kurulma işlemlerinin tamamlanmasını izleyen üç ay içinde genel kurullarını toplayıp üyelerinin yeni kurulan derneğe intibak ve mal varlıklarının bu Kanuna göre kurulacak derneğe intikali veya tüzüklerini bu Kanun hükümlerine uygun hale getirme hususunda gerekli kararı almak zorundadır. Belirlenen sürede bu kararı almayan dernekler süre bitiminde infisah etmiş sayılır. Bu derneklerin mal varlıkları Milli Savunma ve İçişleri Bakanlarınca bu Kanuna göre kurulan derneğe intikal ettirilir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Üyelerin nitelikleri ve kuruluş amaçları bakımından ikinci fıkra hükümlerine göre iltihak kararı alması veya infisah etmiş sayılması mümkün olmayan ancak tüzüklerinde belirlenen amaç ve kullandıkları isimler bakımından bu Kanun esaslarına aykırı durumda olan dernekler, bu Kanunun yayımını izleyen bir ay içinde İçişleri Bakanlığınca tespit edilerek ilgililere yazılı olarak bildirilir. Dernekler bu bildirimden itibaren altı ay içinde gerekli değişiklikleri yaparak tüzüklerindeki Kanuna aykırılıkları gidermek zorundadır. Belirlenen sürede gerekli değişiklikleri yapmayan dernekler, süre bitiminde infisah etmiş sayılır ve Dernekler Kanununa göre tasfiye edilir.”

MADDE 24- 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 7 nci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “Milli Savunma Bakanının” şeklinde, birinci fıkrasının birinci bendinde yer alan “ile ilgili hazırlıklarını, Bakanlıklarla koordineli olarak yapmak ve geliştirmek,” ibaresi “hazırlıkları ile ilgili faaliyetlerini diğer Bakanlıklarla koordine etmek” şeklinde, dördüncü bendinde yer alan “öneride” ibaresi “teklifte” şeklinde, beşinci bendinde yer alan “personeli” ibaresi “personelin” şeklinde, “muvafakatiyle” ibaresi “olarıyla” şeklinde, “silah altına almak” ibaresi “silah altına alınmasını sağlamak” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 25- 2941 sayılı Kanuna 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 7/A maddesi eklenmiştir.

“Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları:

MADDE 7/A- Barış döneminde seferberlik ve savaş hali için yapılacak hazırlıklara ilişkin Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

Üyelerin nitelikleri ve kuruluş amaçları bakımından ikinci fıkra hükümlerine göre iltihak kararı alması veya infisah etmiş sayılması mümkün olmayan ancak tüzüklerinde belirlenen amaç ve kullandıkları isimler bakımından bu Kanun esaslarına aykırı durumda olan dernekler, bu Kanunun yayımını izleyen bir ay içinde İçişleri Bakanlığınca tespit edilerek ilgililere yazılı olarak bildirilir. Dernekler bu bildirimden itibaren altı ay içinde gerekli değişiklikleri yaparak tüzüklerindeki Kanuna aykırılıkları gidermek zorundadır. Belirlenen sürede gerekli değişiklikleri yapmayan dernekler, süre bitiminde infisah etmiş sayılır ve Dernekler Kanununa göre tasfiye edilir.”

MADDE 24- 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun 7 nci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “Milli Savunma Bakanının” şeklinde, birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “ile ilgili hazırlıklarını, bakanlıklarla koordineli olarak yapmak ve geliştirmek,” ibaresi “hazırlıkları ile ilgili faaliyetlerini diğer bakanlıklarla koordine etmek” şeklinde, (4) numaralı bendinde yer alan “öneride” ibaresi “teklifte” şeklinde, (5) numaralı bendinde yer alan “personeli” ibaresi “personelin” şeklinde, “muvafakatiyle” ibaresi “olarıyla” şeklinde, “silah altına almak.” ibaresi “silah altına alınmasını sağlamak,” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 25- 2941 sayılı Kanuna 7 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları:

MADDE 7/A- Barış döneminde seferberlik ve savaş hali için yapılacak hazırlıklara ilişkin Genelkurmay Başkanının görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

1. Türk Silahlı Kuvvetlerinin seferberlik ve savaş hali ile ilgili hazırlıklarını yapmak,

2. Yapılan hazırlıkların Cumhurbaşkanının oluruyla tatbikatlarda denenmesini sağlamak.”

MADDE 26- 2941 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı “Diğer Bakanların görev, yetki ve sorumlulukları:” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “elliiki yaşına girdikleri yılı” ibaresi “8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde düzenlenen yaş haddine” şeklinde ve üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde, üçüncü fıkrasında yer alan “bu Kanunda” ibaresi “5434 sayılı Kanunda” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Uzman erbaşlar yaş haddini doldurdıkları yılın ağustos ayı içinde emekliye sevk edilirler.”

“Uzman erbaşlar, seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde; 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin (e) fıkrasında düzenlenen yaş sınırına kadar sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.”

“Olağanüstü hal veya terörle mücadelelen kaynaklanan zorunlu hâllerde ihtiyaç duyulanların sözleşme süreleri, talebe bakılmaksızın, ilgisine göre Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanının onayını müteakip 5434 sayılı Kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar birer yıl süreyle uzatılabilir.”

MADDE 28- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Yabancı Uyruklu Kişilerle Evlenen Subay ve Astsubaylar Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslar

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

1. Türk Silahlı Kuvvetlerinin seferberlik ve savaş hali ile ilgili hazırlıklarını yapmak,

2. Yapılan hazırlıkların Cumhurbaşkanının oluruyla tatbikatlarda denenmesini sağlamak.”

MADDE 26- 2941 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı “Diğer Bakanların görev, yetki ve sorumlulukları:” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “elliiki yaşına girdikleri yılı” ibaresi “8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 40 ıncı maddesinde düzenlenen yaş haddine” şeklinde ve üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci cümleleri yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde, üçüncü fıkrasında yer alan “bu Kanunda” ibaresi “5434 sayılı Kanunda” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Uzman erbaşlar yaş haddini doldurdıkları yılın ağustos ayı içinde emekliye sevk edilirler.”

“Uzman erbaşlar, seferin gereği olarak lüzum görüldüğü takdirde; 5434 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin (e) fıkrasında düzenlenen yaş sınırına kadar sağlık durumlarının elverişli olması halinde en gençlerinden başlanarak orduya alınabilirler.”

“Olağanüstü hal veya terörle mücadelelen kaynaklanan zorunlu hâllerde ihtiyaç duyulanların sözleşme süreleri, talebe bakılmaksızın, ilgisine göre Kuvvet Komutanı, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanının onayını müteakip 5434 sayılı Kanunda belirtilen yaş hadlerine kadar birer yıl süreyle uzatılabilir.”

MADDE 28- 3269 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Yabancı Uyruklu Kişilerle Evlenen Subay ve Astsubaylar Hakkında Yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Genelkurmay Başkanlığı tarafından”

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

dahilinde Genelkurmay Başkanlığı tarafından” ibaresi “ilgili yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranlar istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro görev yerlerine atanırlar. Atama işlemi 40 yaşını doldurdukları yıl içerisinde tamamlanır. Bunlardan; istihdam edildikleri branşta göreve devam etmek isteyenlerden uygun görülenlerin, sağlık durumlarının elverişli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branşta göreve devam ettirililer.”

MADDE 29- 3269 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 5 inci maddede 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmiş olanlardan emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların veya dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların aylıkları, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapacakları yazılı başvuru üzerine, Devlet memurluğunun sona erdiği tarihteki en son öğrenim durumları ve ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren yeniden belirlenir ve bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge ve ek gösterge uygulanır.

Ayrıca 5 inci maddede 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında halen Devlet memuru olarak çalışanların emekli aylığına hak kazandıkları tarihe kadar istihdam edilmelerine devam edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde talepleri halinde aylıkları ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden belirlenir ve

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ibaresi “ilgili yönetmelikte belirtilen esaslar dahilinde Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Komando branşında istihdam edilen uzman erbaşlardan 40 yaşını dolduranlar istihdam edildikleri sınıfların yönetmelikte belirlenen uygun kadro görev yerlerine atanırlar. Atama işlemi 40 yaşını doldurdukları yıl içerisinde tamamlanır. Bunlardan; istihdam edildikleri branşta göreve devam etmek isteyenlerden uygun görülenler, sağlık durumlarının elverişli olduğunu her iki yılda bir alacakları sağlık kurulu raporları ile belgelemeleri halinde aynı branşta göreve devam ettirililer.”

MADDE 29- 3269 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 5 inci maddede 19/6/2010 tarihli ve 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında emekli oluncaya kadar Devlet memuru olarak istihdam edilmiş olanlardan emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanların veya dul ve yetim aylığı bağlanmış olanların aylıkları, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapacakları yazılı başvuru üzerine, Devlet memurluğunun sona erdiği tarihteki en son öğrenim durumları ve ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren yeniden belirlenir ve bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge ve ek gösterge uygulanır.

Ayrıca 5 inci maddede 6000 sayılı Kanunla yapılan değişiklik kapsamında halen Devlet memuru olarak çalışanların emekli aylığına hak kazandıkları tarihe kadar istihdam edilmelerine devam edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 90 gün içerisinde talepleri halinde aylıkları ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden belirlenir ve

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge, ek gösterge ve ek 4 üncü madde hükümleri uygulanır.

Bunlardan lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip olup ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı cetvele göre yeniden aylıkları belirleneceklerin uzman erbaş olarak görev yaptıkları dönemde aldıkları son altı yıllık sicil notu ortalaması esas alınır.

Aylıkların bu şekilde yeniden belirlenmesinden dolayı geçmişe yönelik aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Yukarıdaki fıkralar kapsamında aylıkları yeniden belirlenenlerin Devlet memuru olarak görev yaptıkları süre için hesaplanacak emekli keseneği, kurum karşılığı ve genel sağlık sigortası primi fark tutarları, talep tarihindeki katsayılar esas alınarak, gecikme cezası, gecikme zammı veya faiz uygulanmaksızın, ilgililerin aylıklarından oniki eşit taksitle kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir.”

MADDE 30- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine “bir ayı aşmamak üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığının harekât, salgınla mücadele vb. ihtiyaçları kapsamında yurt içi ve yurt dışında iki aya kadar resen” ibaresi, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu süre olağanüstü durumlarda Sağlık Bakanı tarafından üç katına kadar uzatılabilir.”

“Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı kadrolarına atanalar, sağlık hizmeti vermek üzere süre sınırlamasına tabi olmadan birliğinin atamalı olduğu yer dışında icra edilecek yurt içi veya yurt dışı eğitim, atış, spor, tatbikat

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

bunlara bu Kanunda belirtilen derece, kademe, gösterge, ek gösterge ve ek 4 üncü madde hükümleri uygulanır.

Bunlardan lise ve dengi okul öğrenim düzeyine sahip olup ek 4 üncü madde esas alınarak ekli (1) sayılı Cetvele göre yeniden aylıkları belirleneceklerin uzman erbaş olarak görev yaptıkları dönemde aldıkları son altı yıllık sicil notu ortalaması esas alınır.

Aylıkların bu şekilde yeniden belirlenmesinden dolayı geçmişe yönelik aylık ve ikramiye farkı ödenmez.

Yukarıdaki fıkralar kapsamında aylıkları yeniden belirlenenlerin Devlet memuru olarak görev yaptıkları süre için hesaplanacak emekli keseneği, kurum karşılığı ve genel sağlık sigortası primi fark tutarları, talep tarihindeki katsayılar esas alınarak, gecikme cezası, gecikme zammı veya faiz uygulanmaksızın, ilgililerin aylıklarından yirmi dört eşit taksitle kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir.”

MADDE 30- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine “bir ayı aşmamak üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığının harekât, salgınla mücadele vb. ihtiyaçları kapsamında yurt içi ve yurt dışında iki aya kadar resen” ibaresi, fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu süre olağanüstü durumlarda Sağlık Bakanı tarafından üç katına kadar uzatılabilir.”

“Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı kadrolarına atanalar, sağlık hizmeti vermek üzere süre sınırlamasına tabi olmadan birliğinin atamalı olduğu yer dışında icra edilecek yurt içi veya yurt dışı eğitim, atış, spor, tatbikat

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ve harekât faaliyetlerine görevlendirilebilir. Kesintisiz 30 gün ve daha fazla olacak şekilde yurt içi ve yurt dışında icra edilen harekât kapsamında birliklerin; tertiplendiği, harekât için hazırlık yaptığı, harekâtın icrasına başladığı ve harekâtı bilfiil icra ettiği, harekâtın muharebe hizmet desteği için gerekli askeri unsurların tertiplendiği veya harekât muharebe hizmet desteğinin sağlandığı Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı veya kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca belirlenen yerlerde görev yapan personelin Devlet hizmeti yükümlülüğü süresinin hesaplanmasında buralarda geçirilen fiili sürelerin bir buçuk (1,5) katı alınır.”

MADDE 31- 11/4/2002 tarihli ve 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Astsubay meslek yüksek okullarında görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları; Astsubay Meslek Yüksekokulu Müdürlüğünün talebi ve Rektörlüğün ihtiyaç göstermesi üzerine, Bakan onayı ile sözleşmeli olarak çalıştırılırlar. Sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı öğretim elemanlarına ödenecek ücret 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 16 nci maddesi uyarınca Cumhurbaşkanınca belirlenen esaslar dâhilinde Bakanlıkça tespit edilir.”

MADDE 32- 21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve uzman jandarmalarla bunları istihdam edecek Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil)” ibaresi “, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile bunları istihdam eden Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

ve harekât faaliyetlerine görevlendirilebilir. Kesintisiz 30 gün ve daha fazla olacak şekilde yurt içi ve yurt dışında icra edilen harekât kapsamında birliklerin; tertiplendiği, harekât için hazırlık yaptığı, harekâtın icrasına başladığı ve harekâtı bilfiil icra ettiği, harekâtın muharebe hizmet desteği için gerekli askeri unsurların tertiplendiği veya harekât muharebe hizmet desteğinin sağlandığı Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı veya kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca belirlenen yerlerde görev yapan personelin Devlet hizmeti yükümlülüğü süresinin hesaplanmasında buralarda geçirilen fiili sürelerin bir buçuk (1,5) katı alınır.”

MADDE 31- 11/4/2002 tarihli ve 4752 sayılı Astsubay Meslek Yüksek Okulları Kanununun 20 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Astsubay meslek yüksek okullarında görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları; Astsubay Meslek Yüksekokulu Müdürlüğünün talebi ve Rektörlüğün ihtiyaç göstermesi üzerine, Bakan onayı ile sözleşmeli olarak çalıştırılırlar. Sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı öğretim elemanlarına ödenecek ücret 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 16 nci maddesi uyarınca Cumhurbaşkanınca belirlenen esaslar dâhilinde Bakanlıkça tespit edilir.”

MADDE 32- 21/4/2004 tarihli ve 5143 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve uzman jandarmalarla bunları istihdam edecek Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil)” ibaresi “, uzman jandarma ve uzman erbaşlar ile bunları istihdam eden Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 33- 5143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bu Kanun kapsamına giren personele ilk nasıplarında, bir adet yerli üretim olmak üzere ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi ile yönetmelikte belirtilecek diğer eşya ve teçhizat verilir.

27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesine göre dış kaynaktan muvazzaf subaylığa geçirilenlere bir yıllık deneme süresini ve uzman erbaşlara ise ilk beş aylık intibak dönemini tamamlamalarını müteakip yerli üretim olmak üzere ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilir.

Bu eşya ve teçhizatın cinsinde, günün koşullarına ve ilgili kıyafet yönetmeliğine göre malî imkânlar da dikkate alınarak değişiklik yapmaya ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 34- 5143 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil)” ibaresi “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 35- 5143 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yayımı tarihinde uzman erbaşlıktaki hizmet süresinin ilk beş ayını tamamlamış olan uzman erbaşlara bir adet yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilir.”

MADDE 36- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin on ikinci fıkrasının birinci cümlesine “yemin ettikleri tarih arasında” ibaresinden sonra gelmek üzere “, devre kaybeden askeri öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencileri devre kaybettikleri sürelerde” ibaresi eklenmiştir.

(Millî Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 33- 5143 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 3- Bu Kanun kapsamına giren personele ilk nasıplarında, bir adet yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi ile yönetmelikte belirtilecek diğer eşya ve teçhizat verilir.

27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14 üncü maddesine göre dış kaynaktan muvazzaf subaylığa geçirilenlere bir yıllık deneme süresini ve uzman erbaşlara ise ilk beş aylık intibak dönemini tamamlamalarını müteakip yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilir.

Bu eşya ve teçhizatın cinsinde, günün koşullarına ve ilgili kıyafet yönetmeliğine göre malî imkânlar da dikkate alınarak değişiklik yapmaya ilgisine göre Millî Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 34- 5143 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dâhil)” ibaresi “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 35- 5143 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- Bu maddenin yayımı tarihinde uzman erbaşlıktaki hizmet süresinin ilk beş ayını tamamlamış olan uzman erbaşlara bir adet yerli üretim ordu tipi tabanca ve bir kutu mermi verilir.”

MADDE 36- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesinin on ikinci fıkrasının birinci cümlesine “yemin ettikleri tarih arasında” ibaresinden sonra gelmek üzere “, devre kaybeden askeri öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencileri devre kaybettikleri sürelerde” ibaresi eklenmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 37- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin sekizinci fıkrasına “ başlangıç eğitimine başladıkları tarih” ibaresinden sonra gelmek üzere “, devre kaybeden askerî öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin genel sağlık sigortası bildirimi devre kaybının başladığı tarih” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 38- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bağlularında görevli yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için birinci fıkradaki meslekî yeterlilik belgesi şartı aranmaz.”

MADDE 39- 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Sefer görev emirleri, öncelikle sözleşmeli erbaş ve er olarak görev yaptıkları sınıf, brans, ihtisas ve rütbe esasları dikkate alınarak çıkarılır.”

MADDE 40- 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 20 nci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut yedinci fıkra sekizinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(7) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin askerlikleri üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenir.”

MADDE 41- 7179 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “her yılın ilk mesai günü” ibaresi “döviz miktarının yatırılacağı gün” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin sekizinci fıkrasına “ başlangıç eğitimine başladıkları tarih” ibaresinden sonra gelmek üzere “, devre kaybeden askerî öğrenciler ve Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi öğrencilerinin genel sağlık sigortası bildirimi devre kaybının başladığı tarih” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 38- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı bağlularında görevli yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışındaki harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için birinci fıkradaki meslekî yeterlilik belgesi şartı aranmaz.”

MADDE 39- 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 4 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Sefer görev emirleri, öncelikle sözleşmeli erbaş ve er olarak görev yaptıkları sınıf, brans, ihtisas ve rütbe esasları dikkate alınarak çıkarılır.”

MADDE 40- 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 20 nci maddesine altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut yedinci fıkra sekizinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(7) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin askerlikleri üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenir.”

MADDE 41- 7179 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “her yılın ilk mesai günü” ibaresi “döviz miktarının yatırılacağı gün” şeklinde değiştirilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 42- (1) 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun;

a) 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının”, üçüncü cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca”, dördüncü cümlesinde yer alan “diğer hususlar” ibaresi “diğer hususlar Milli Savunma Bakanlığınca çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibareleri “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 50 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

d) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

e) 102 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “Milli Savunma Bakanının” şeklinde değiştirilmiştir.

g) 116 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “ile Genelkurmay Başkanlığı” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve bentte yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun;

a) 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kuvvet Komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca”

MADDE 42- (1) 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun;

a) 43 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde, dördüncü cümlesinde yer alan “diğer hususlar” ibaresi “diğer hususlar Milli Savunma Bakanlığınca çıkarılan” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibareleri “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 50 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 98 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

d) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

e) 102 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanlığının” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “Milli Savunma Bakanının” şeklinde değiştirilmiştir.

g) 116 ncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “ile Genelkurmay Başkanlığı” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve bentte yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun;

a) 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kuvvet Komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca”

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı tarafından” şeklinde, ikinci fıkrasının iki numaralı alt bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca onaylı” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 89 uncu maddesinde yer alan “kuvvet komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 112 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 126 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Bakanlık kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlarda gerekli uzmanlık dallarında ve ihtiyaç duyulan branşlarda yurt içinde öğrenim için general ve amirallere ve bu Kanun kapsamına giren diğer personele Milli Savunma Bakanlığınca, özlük hakları saklı kalmak şartıyla öğrenim süresi kadar veya eğitim öğretim programının özelliğine göre ve programın safhaları dikkate alınarak ihtiyaç duyulan sürelerde bölümler halinde izin verilebilir.”

d) 127 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “personelinden general ve amirallere Milli Savunma Bakanlığınca, bu Kanun kapsamına giren diğer personelden Genelkurmay Başkanlığına bağlı olanlara Genelkurmay Başkanlığınca, Milli Savunma Bakanlığınca bağlı olanlara” ibaresi “personeline” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

e) 196 ncı maddesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 200 üncü maddesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı tarafından” şeklinde, ikinci fıkrasının (II) numaralı alt bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca onaylı” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığı tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 89 uncu maddesinde yer alan “kuvvet komutanlıklarının teklifi üzerine Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 112 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 126 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Bakanlık kadro ve kuruluşunda yer alan kurumlarda gerekli uzmanlık dallarında ve ihtiyaç duyulan branşlarda yurt içinde öğrenim için general ve amirallere ve bu Kanun kapsamına giren diğer personele Milli Savunma Bakanlığınca, özlük hakları saklı kalmak şartıyla öğrenim süresi kadar veya eğitim öğretim programının özelliğine göre ve programın safhaları dikkate alınarak ihtiyaç duyulan sürelerde bölümler halinde izin verilebilir.”

d) 127 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “personelinden general ve amirallere Milli Savunma Bakanlığınca, bu Kanun kapsamına giren diğer personelden Genelkurmay Başkanlığına bağlı olanlara Genelkurmay Başkanlığınca, Milli Savunma Bakanlığınca bağlı olanlara” ibaresi “personeline” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

e) 196 ncı maddesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

f) 200 üncü maddesinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

g) Ek 35 inci maddesinin birinci cümlesi
aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İtibari rütbe; yurt dışı sürekli göreve atananlara
Milli Savunma Bakanlığı, yurt dışı geçici görevle
görevlendirilenlere ilgili kuvvet komutanlıkları
tarafından verilebilir.”

(3) 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı
Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun;

a) 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında
yer alan “tespit edilir” ibaresi “belirlenir”
şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle
eklenmiştir.

“Belirlenen bu kadro ve teşkilat Milli Savunma
Bakanlığınca onaylanır.”

b) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının
(4) numaralı bendinde yer alan Genelkurmay
Başkanının görüşlerini de dikkate alarak” ibaresi
“Milli Savunma Bakanının görüşlerini de alarak”
şeklinde ve (6) numaralı bendinde yer alan
“Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine”
ibaresi “Genelkurmay Başkanlığının talebi
üzerine Milli Savunma Bakanlığı koordinesinde”
şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı
Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin
Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer
Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların
Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel
Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin
beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan
“Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay
Başkanlığınca müştereken tespit edilen” ibaresi
“Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen ve
Milli Savunma Bakanlığınca onaylanan” şeklinde
değiştirilmiştir.

(5) 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman
Erbaş Kanununun 12 nci maddesinin dördüncü
fıkrasının (e) bendinde yer alan “Genelkurmay
Başkanlığı tarafından” ibaresi “Milli Savunma
Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

g) Ek 35 inci maddesinin birinci cümlesi
aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İtibari rütbe; yurt dışı sürekli göreve
atananlara Milli Savunma Bakanlığı, yurt dışı
geçici görevle görevlendirilenlere ilgili kuvvet
komutanlıkları tarafından verilebilir.”

(3) 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı
Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun;

a) 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında
yer alan “tespit edilir” ibaresi “belirlenir”
şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle
eklenmiştir.

“Belirlenen bu kadro ve teşkilat Milli Savunma
Bakanlığınca onaylanır.”

b) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (4)
numaralı bendinde yer alan “Genelkurmay
Başkanının görüşlerini de dikkate alarak” ibaresi
“Milli Savunma Bakanının görüşlerini de alarak”
şeklinde ve (6) numaralı bendinde yer alan
“Genelkurmay Başkanlığının talebi üzerine”
ibaresi “Genelkurmay Başkanlığının talebi
üzerine Milli Savunma Bakanlığı koordinesinde”
şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı
Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin
Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer
Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların
Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel
Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin
beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan
“Milli Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay
Başkanlığınca müştereken tespit edilen” ibaresi
“Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilen ve
Milli Savunma Bakanlığınca onaylanan” şeklinde
değiştirilmiştir.

(5) 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman
Erbaş Kanununun 12 nci maddesinin dördüncü
fıkrasının (e) bendinde yer alan “Genelkurmay
Başkanlığı tarafından” ibaresi “Milli Savunma
Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya ve
39 Milletvekilinin Teklifi)

(Milli Savunma Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(6) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun;

a) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “İlgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (1) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(7) 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 43- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 44- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(6) 13/6/2001 tarihli ve 4678 sayılı Türk Silahlı Kuvvetlerinde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Subay ve Astsubaylar Hakkında Kanunun;

a) 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Genelkurmay Başkanının” ibaresi “İlgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 13 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (1) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

(7) 10/3/2011 tarihli ve 6191 sayılı Sözleşmeli Erbaş ve Er Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendinde yer alan “Genelkurmay Başkanlığınca” ibaresi “Milli Savunma Bakanlığınca” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 43- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 44- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

